

Хмельницький національний університет
Факультет програмування
та комп'ютерних і телекомунікаційних систем
Кафедра кібербезпеки та комп'ютерних систем і мереж

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

бакалавр
Освітній рівень.

Модуль формування сигнатур для системи прогнозування взаємоблокувань
Назва теми

КвРКІ. 170347.17.03.58 ПЗ
Шифр

Галузь знань 12 «Інформаційні технології»
Шифр, назва

Спеціальність 123 «Комп'ютерна інженерія»
Шифр, назва

Освітня програма «Комп'ютерна інженерія»
Назва

Виконав: студент IV курсу, група КІ-17-3

Підпис

О.В.Обозовий
Ініціали, прізвище

Керівник

Підпис

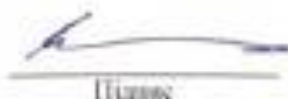
С.В. Мостовий
Ініціали, прізвище

Нормоконтролер

Підпис

І.В. Муляр
Ініціали, прізвище

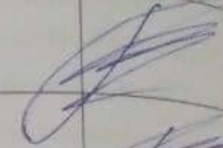

До захисту допускаю:
Зав. кафедри кібербезпеки
та комп'ютерних систем і
мереж

Підпис

Ю.П. Ключ
Ініціали, прізвище

6. Консультанти розділів дипломного проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Нормоконтроль	Муляр І.В кандидат технічних наук, доцент	-	
Антиплагіат	Муляр І.В кандидат технічних наук, доцент	-	

7. Дата видачі завдання « 19 » 02 2021 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів (розділів) дипломного проекту (роботи)	Термін виконання етапів проекту (роботи)	Примітки
1.	Підготовка вступного розділу	Березень - 1 декада	
2.	Огляд існуючих методів, засобів	Березень - 2 декада	
3.	Обґрунтування обраних рішень	Березень - 3 декада	
4.	Підготовка опису електричних схем	Квітень - 1 декада	
5.	Виконання розрахункової частини	Квітень - 1 декада	
6.	Підготовка ескізів креслень	Квітень - 2 декада	
7.	Формулювання висновків	Квітень - 3 декада	
8.	Розробка додатків	Травень - 1 декада	
9.	Погодження розділів з консультантом з нормоконтролю	Травень - 1 декада	
10.	Оформлення графічного матеріалу	Травень - 2 декада	
11.	Оформлення пояснювальної записки	Травень - 2 декада	
12.	Попередній захист кваліфікаційної роботи	Травень - 3 декада	
13.	Доопрацювання кваліфікаційної роботи	Травень - 3 декада	
14.	Подання роботи для перевірки на плагіат	Травень - 3 декада	
15.	Захист кваліфікаційної роботи	Червень - 1 декада	

Студент

Керівник проекту (роботи)

Підпис

Підпис

О.В. Обозовий
Ініціали, прізвище

С.В. Мостовий
Ініціали, прізвище

Тема к
системи про

Автор р

Керівни

Поясню

Графіч

Метод

прогнозуван

Під ча

формування

взаємоблок

модулю

взаємоблок

Підп

АНОТАЦІЯ

Тема кваліфікаційної роботи: *«Модуль формування сигнатур для системи прогнозування взаємоблокувань».*

Автор роботи: *Обозовий Олексій Вадимович.*

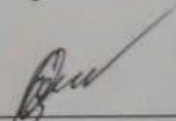
Керівник роботи: *Мостовий Сергій Володимирович.*

Пояснювальна записка: *57 с., 25 рис., 6 табл., 41 джерел.*

Графічна частина: 6 презентаційних слайдів.

Метою даної роботи є розробка модуля формування сигнатур для системи прогнозування станів взаємоблокувань

Під час виконання кваліфікаційної роботи, було створено модуль формування сигнатур який призначений для систем прогнозування взаємоблокувань. Новизна даної роботи заключається у створені компактного модулю для подальшого вбудовування в системи прогнозування взаємоблокувань.

Підпис студента

_____
Дата

Ф о р м а т	Позначення	Найменування	К і л - л и с т і в	№ сх з	П р и м і т к а
		<u>Текстові документи</u>			
	КвРКІ.170348.17.03.25ПЗ	Пояснювальна записка	57		
		<u>Графічні матеріали</u>			
	КвРКІ. 170348.17.03.25Е8	Логічна схема модулю	1		
	КвРКІ. 170348.17.03.25Е8	Робочевікно модулю	1		
	КвРКІ. 170348.17.03.25Е8	Код в компіляторі Visual Studio	1		

КвРКІ. 170348.17.03.26 ВП

Арк	№ док.ум	Підпис	Дата
робив	Оботей О.В.		
резар.	Косовий С.В.		
контр.	Мулер І.В.		
затв.	Клименко О.П.		

Відомість проекту
Пояснювальна записка

Літера	Аркуш	Аркушів
У	1	1
ХНУ, КІ-17-3		

ЗМІСТ

СПИСОК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	3
ВСТУП.....	5
1. АНАЛІЗ ПРЕДМЕТНОЇ ЧАСТИНИ	7
1.1 АПАРАТНЕ ЗАБЕСПЕЧЕННЯ	7
1.2 ПРОЦЕСИ ТА ПОТОКИ.....	13
1.3 ПРОЦЕСИ ВЗАСМОНАБЛОКУВАНЬ.....	16
1.4 ПРОГРАМИ ДЛЯ МОНИТОРИНГУ ПРОЦЕСІВ ОС	20
1.5 ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ	26
1.6 ВИСНОВОК ПЕРШОГО РОЗДІЛУ	26
2. ПРОЦЕСИ ТА РЕСУРСИ ОС	27
2.1 СИГНАТУРИ ПРОЦЕСІВ	27
1.2 ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ПРОЦЕСІВ	31
1.3 МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ РЕСУРСІВ.....	35
2.4 ВИСНОВОК ДРУГОГО РОЗДІЛУ	38
3. РЕАЛІЗАЦІЯ МОДУЛЯ ФОРМУВАННЯ СИГНАТУР	40
3.1 СЕРЕДОВИЩЕ .NET	40
3.2 РЕАЛІЗАЦІЯ МОДУЛЮ ФОРМУВАННЯ СИГНАТУР	44
3.3 ВИСНОВОК ТРЕТЬОГО РОЗДІЛУ	60
ВИСНОВКИ	62

КвРКІ. 170348.17.03.25ПЗ				
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата
Зроб.		Обозовий О.В.		
Перевір.		Мостовий С.В.		
Контр.		Муляр І.В.		
Затверд.		Кльоні Ю.П.		
Модуль формування сигнатур для системі предбачення взаємоблок ування			Літ.	Арк.
			2	62
ХНУ гр. КІ-17-3				
Пояснювальна записка				

ДОДАТОК А Копія графічної частини.....59

ДОДАТОК Б Лістинг коду розробленої системи.....66

					<i>КвРКІ. 170348.17.03.25ПЗ</i>	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		3

СПИСОК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

БД - база даних

ОС - операційна система

ПЗ - програмне забезпечення

BIOS – basicinput / outputsystem , тип вшитого апаратного пристрою в

ПК – персональний комп'ютер

МП – мікропроцесор

PID – processidentifier – ідентифікаторпроцесу

PPID – parentprocwssidentifier – ідентифікаторбатьківськогопроцесу

PCB - process control block –управляючийблокпроцесу

ЦП – центральнийпроцесор

					<i>КвРКІ. 170348.17.03.25ПЗ</i>	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		4

ВСТУП

Під час роботи на персональних комп'ютерах іноді виникають випадки з блокування процесів. Причиною такі є випадків являються помилки у кодї тих чи інших додатків, або невідповідність останніх їх специфікації. Витікаючою проблемою цього є поломка певних програм або проблеми з апаратним складовими. Для прогнозування та створення сигнатур взаємоблокування використовують багато методів, але не всі з них є практичними у плані використання в живу. Головною проблемою є неможливість їх реалізації в швидко розвиваючихся, сучасних операційних системах. Але, ті методи які можливо реалізувати будуть занадто великими відносно операційної системи, тому в минулому розробники ОС не встраювали ніяких додатків для вирішення цієї проблеми так, як в ті часи вона була незначною.

Але з плином часу розвиток операційних систем зробив великий крок і тепер від ПК потребують великих обсягів обчислювальних потужностей. І саме ця потреба почала викликати проблему з взаємоблокування. На сьогоднішній день існує багато програм які допомагають відслідковувати блокування чинавіть допомагають їх вирішувати чи попереджати. Також існує досить багато сторонніх пристроїв для цієї задачі. Але, зсилаючись на те що досить велика їх кількість, являється не доцільною у використанні так, як частина з них розроблена для занадто унікальних випадків або навіть з проблемами в реалізації багатьох користувачів не мають змоги їх використовувати.

Метою моєї роботи є розробка модуля формування сигнатур для системи прогнозування станів взаємоблокування. Для цього потрібно:

1. Провести аналіз процесів, та причини їх блокування.
2. Провести аналіз причин взаємоблокувань
3. Проаналізувати методи вирішення взаємоблокувань.
4. Розробити модуль для формування сигнатур у вигляді програмного додатку.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						5
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						6
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

1 АНАЛІЗ ПРЕДМЕТНОЇ ЧАСТИНИ

1.1 Апаратне забезпечення

Апаратне забезпечення складається з:

Системний блок (Рис.1)(Рис.2):

1. Корпус.
2. Процесор.
3. Материнська плата.
4. Внутрішнє сховище (пам'ять).
5. Зовнішнє сховище (пам'ять).
6. Блок живлення.
7. Відеокарта.
8. Звукова карта.
9. Порти введення/виведення.

Рисунок 1.1 - Системний блок

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						7
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

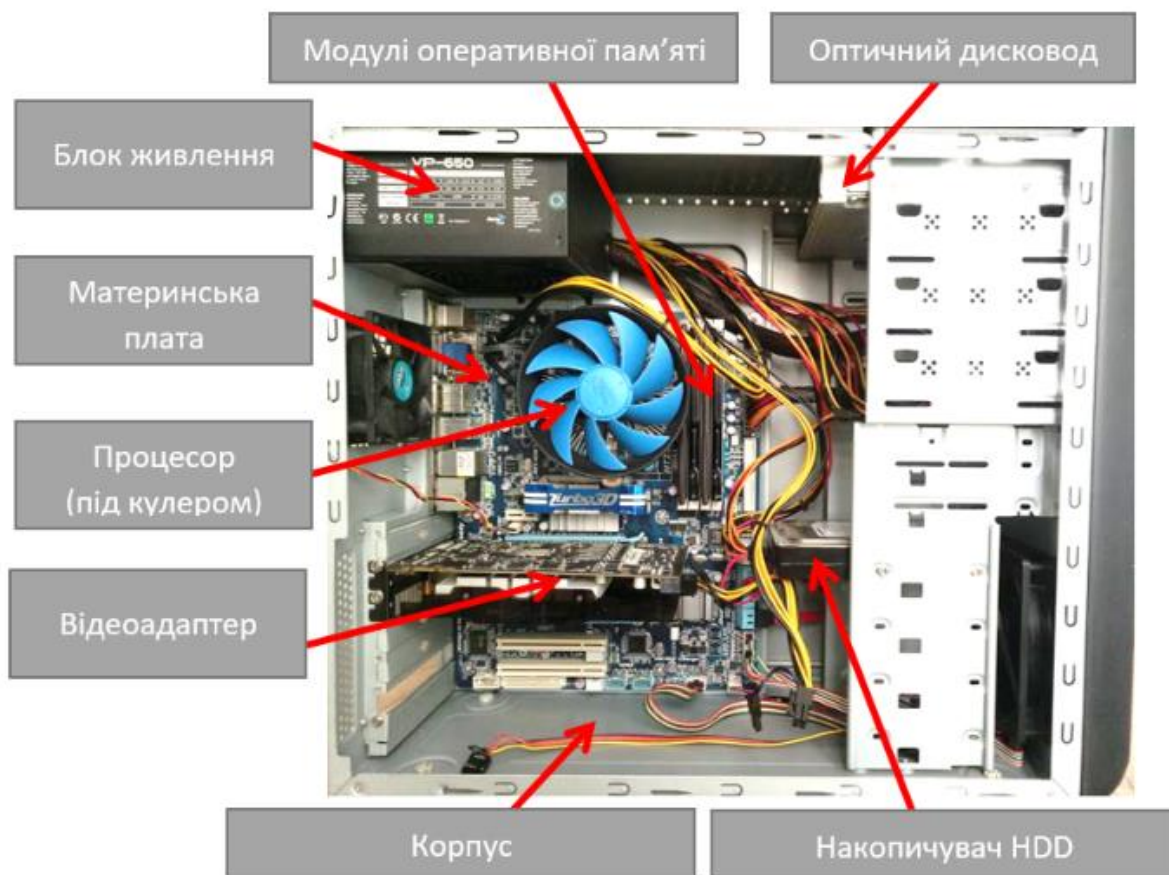

Рисунок 1.2 - Складові системного блоку

1. Обладнання для введення інформації.
2. Обладнання для виведення інформації.
3. Комунікаційне обладнання.

Системний блок (оболонка) Системний блок настільного ПК - це прямокутна рамка, на якій розміщені всі основні компоненти комп'ютера: материнська плата; адаптер, блок живлення, привід гнучких дисків, один (іноді більше) привід, динаміки, компакт-диск диск або інші накопичувачі, елементи керування.

Блок живлення (Рис.3)

Ця машина перетворює потужність змінного струму зі стандартної потужності (220 В, 50 Гц) у низьковольтну потужність постійного струму. Вона має кілька виходів для різних напруг (12 і 5 В), щоб забезпечити живлення відповідної комп'ютерної техніки.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						8
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Більшість джерел живлення мають вентилятор для видалення надлишкового тепла з системного блоку, яке виділяється під час роботи електронного пристрою.

Система (материнська плата) Це назва масштабної друкованої плати у стандартному форматі, яка несе основні компоненти комп'ютерної системи: процесор; оперативна пам'ять; кеш-пам'ять; набір логічних чіпів, що підтримують роботу чіпсет материнської плати; центр дороги або шини; контролер шини і кілька знімних слотів для підключення (слотів) для підключення інших плат (контролерів тощо).

Рисунок 1.3 – Блок живлення

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		9

Деякі слоти в початковій конфігурації ПК все ще доступні. Модуль оперативної пам'яті встановлений у рознімному з'єднанні інших конфігурацій. Кількість і тип знімних з'єднань є однією з важливих характеристик материнської плати, оскільки вбудованих слотів може бути недостатньо під час добудови або оновлення комп'ютера. Крім того, материнська плата також має мікроперемички або перемикачі для налаштування материнської плати.

На системній платі також є роз'єм, до якого за допомогою спеціального кабелю (кабелю) підключені інші пристрої. Ще одним важливим елементом, встановленим на материнській платі, є мікросхема BIOS(Рис.4). - це енергонезалежний запам'ятовуючий пристрій (ПЗУ), який записує програми, що реалізують функції вводу-виводу, програми, що перевіряють роботу комп'ютера при включенні живлення та інші спеціальні програми. BIOS використовує інформацію про апаратну конфігурацію комп'ютера. Це енергонезалежна пам'ять і постійно живиться від акумулятора на материнській платі. Він також живить кварцовий годинниковий механізм - годинник реального часу, який може постійно відлічувати час і поточну дату.

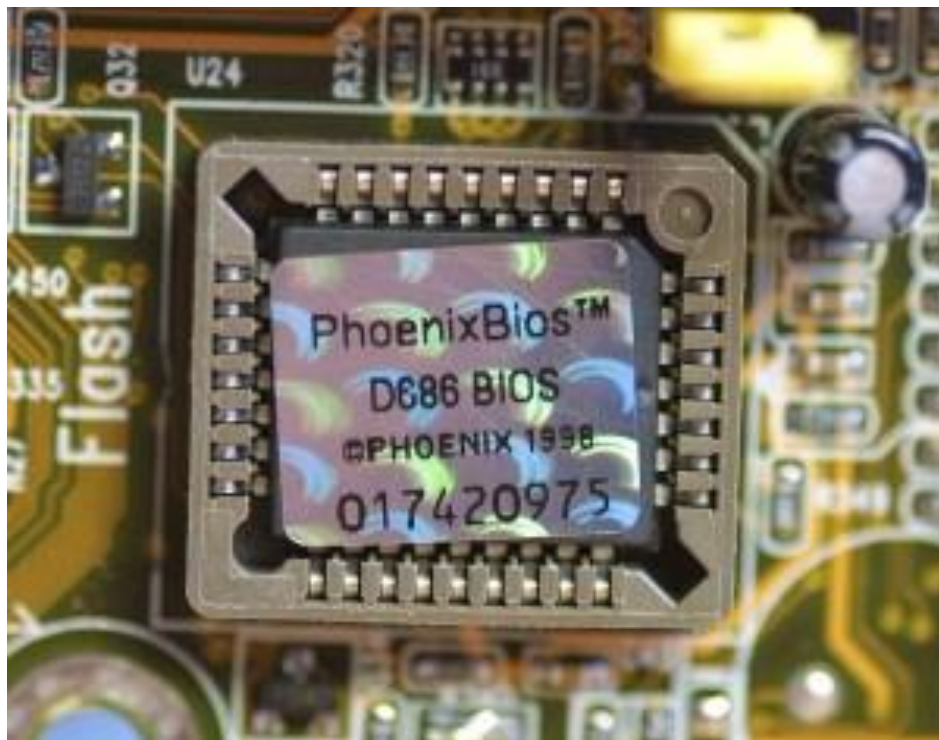

Рисунок 1.4 – Система Bios

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						10
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Рисунок 1.5 – Мікропроцесор

Мікропроцесор (МП)(Рис.5), по суті, є мікрокомп'ютером. Основними параметрами МП є набір команд, бітрейт і тактова частота. Набір команд або система постійно вдосконалюються, і з'являються нові команди, які замінили початкову серію команд (мікропрограму). Порівняно з прошивкою, нові команди вимагають меншої кількості циклів. Сучасні депутати можуть виконувати щонайбільше тисячі команд (інструкцій). Функції МР: Біт Тактова частота (Гц); Аудит Розмір кешу (МБ). Бітрейт показує, скільки двійкових бітів (інформації) обробляється (або передається) за тактовий цикл, і скільки двійкових бітів може бути використано в МР для адресування оперативної пам'яті, переданих даних

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						11
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

тощо. Тактова частота вказує, скільки основних операцій виконує МП за секунду, в мегагерцах (1 МГц = 100 000 Гц), і є лише відносним показником продуктивності МП. Перенапруга.

1.2 Процеси та потоки

Під час запуску програми операційна система створює середовище завдань [36], що включає доступ до різних системних ресурсів (пам'яті, пристроїв вводу-виводу, файлів тощо). Це середовище виконання також називається оточенням та іменується процесом. Коротше кажучи, процес є копією виконуваної програми. Потік - це полегшена версія процесу, послідовність команд, які він обробляє. Один або кілька потоків можуть стати частиною процесу. Потік - це окреме завдання в процесі, тому існує багато відмінностей між процесом і потоком:

Кожен процес має свою пам'ять. Потоки, що працюють усередині нього, ділять пам'ять між собою.

Процеси всередині операційної системи мають власні ідентифікатори. Потік існує в процесі та має ідентифікатор у дії програмного забезпечення.

Кожен потік має власний стек і набір регістрів; завдяки правильній реалізації потоки мають певні переваги перед процесами.

Вони повинні:

1. Менше часу для створення нового потоку, оскільки створюваний потік використовувати адресний простір з поточною діяльністю.
  2. Менше часу для його завершення.
  3. Менше часу для перемикання між двома потоками в межах одного процесу.
  4. Менше комунікаційних витрат, так як потоки поділяють всі ресурси.
- Використання більше одного потоку є найбільш потужним засобом збільшення швидкості відповіді системи на дії користувача, а також засобом обробки даних, необхідних для одночасного виконання завдання. Такий підхід називається багатопоточність. Він дозволяє зменшити призначене для користувача час

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						12
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

очікування реакції програми на свої дії. Розпаралелювання дозволяє виконувати одночасно велику кількість роботи, що є ефективним засобом при великих обчисленнях.

Багатопоковість софту дозволяє створити базу для багатозадачності - виконання декількох завдань одночасно (при багато процесорній системі), або «майже одночасно» (при одно процесорній системі). Наявність декількох потоків надає змогу:

1. Покращити процес організації поведінок програм. Найчастіше реакція програмного забезпечення організовується у декілька незалежних однорівневих (паралельних) алгоритмів, в такому випадку їх виносять та відокремлюють в потік. При цьому їм можна задавати різний пріоритет виконання.

2. Обходити затратні по часу операції. Якщо програма одно потокова, в такому випадку вона зупиняє всі процеси при очікуванні довгих операцій, таких як запис у файли програмування відео/фото. В такому випадку процесор знаходиться в режимі простою, до поки операція не закінчиться. У випадку багатопотокового додатку, він буде продовжувати свою роботу у відокремлених потоках, в той час коли певний потік очікує на завершення операції та сповільнює систему.

3. Відтворити мульти процесорну обробку. Якщо система, де працює софт, є багато процесорною, то ми можемо використати багатопоточність для запуску нашої роботи. Найголовніше щорізні потоки будуть відтворюватись одночасно на різних процесорах.

Отже, правильна реалізація багатопоточності буде поліпшувати використання софту. На одному процесорі багатопотоковість реалізується за часткової активізації різних потоків. Таке перемикання відбувається дуже швидко, для того щоб користувач відчував роботу потоків майже одночасним. У мульти процесорних і багатоядерних системах потоки будуть і повинні виконуватись одночасно. В такому випадку кожний процесор та ядро, будуть обробляти обробляє відокремлений потік.

Багатопокові системи також добре підтримують багато процесів (задач) – це *multitasking* властивість операційної системи підтримати виконання в

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						13
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

системі декількох процесів. Реальна багатозадачність на відміну від псевдо-паралельному виконанню, можлива лише в розподілених ОС.

Багатозадачність поділяють на 2 типи:

1. Багатозадачність процесів.
2. Багатозадачність потоків.

Найпростіші багатозадачні середовища надають та підтримують чіткий "розподіл ресурсів", коли кожному завданню середовища надає певна кількість пам'яті, а в свою чергу завдання активуються через строго визначені проміжки часу.

Коли завдання починаються в пам'яті або залишають пам'ять, більшою мірою багатозадачні системи динамічно розподіляють ресурси на основі своїх пріоритетів та системних правил.

Ці багатозадачні середовища мають такі характеристики:

1. Система допомагає в комунікації між процесами.
2. Кожному процесу надається свій пріоритет, за допомогою якого отримує час та пам'ять.
3. Система може опрацювати запити в реальному часі.
4. Система обов'язково рано чи пізно опрацює всі задачі.
5. Система реалізує чергу завдань.
6. Система захищає одне від одного завдання, при непарній роботі.
7. Система моніторить проблеми в завданнях.
8. Система передбачає стан взаємоблокування.
9. Система автоматично перемикається між задачами (Рис.6).

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						14
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

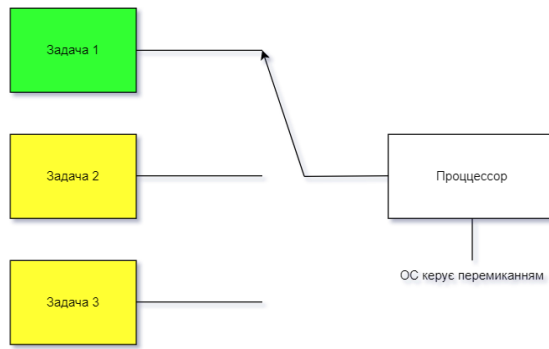

Рисунок 1.6 – Перемикання між задачами

1.3 Процесивзаємоблокувань

Процесивзаємоблокувань [10] – це певна кількість заблокованих процесів, кожен з яких береже ресурс і чекає на отримання іншого ресурсу, що в той же момент часу зберігається іншим ресурсом.

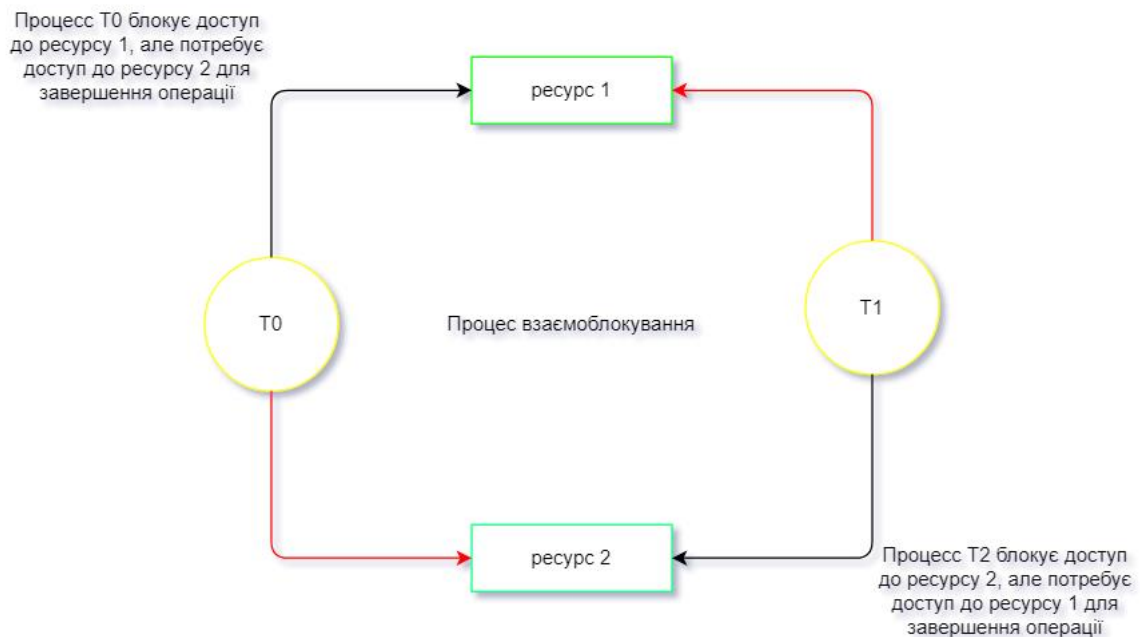

Рисунок 1.7 – Процесивзаємоблокувань

На малюнку вище процес T0 має ресурс1, для завершення його виконання потрібен ресурс2. Аналогічно, процес T1 має ресурс2, і йому також потрібно отримати ресурс1, щоб закінчити його виконання.

Таким чином, T0 і T1 потрапляють у глухий кут, оскільки кожному з них потрібні ресурси інших для завершення їх виконання, але жоден з них не готовий відмовлятися від своїх ресурсів.

Загалом, процес повинен вимагати ресурс перед його використанням, і він повинен звільнити ресурс після його використання. Одним з головних правил є те, що будь-який процес може вимагати стільки ресурсів, скільки йому потрібно для виконання поставленого завдання. А також, існує умова, що кількість запитуваних ресурсів не може перевищувати загальної кількості ресурсів, доступних у системі.

В основному в звичайному режимі експлуатації використання ресурсів процесом відбувається в такій послідовності:

1. Запит: По-перше, процес запитує ресурс. У випадку, якщо запит не може бути наданий негайно (наприклад: ресурс використовується будь-яким іншим процесом), тоді запитуючий процес повинен почекати, поки він зможе отримати ресурс.
2. Використання: Процес може працювати на ресурсі (наприклад: якщо ресурсом є принтер, то в такому випадку процес може друкувати на принтері).
3. Випуск: Процес звільняє ресурс.

Давайте подивимось на різницю між голодуванням і ситуацією взаємоблокування в таблиці 1.3:

Таблиця 1.1 – Різниця станів Взаємоблокування та голодування.

Голодування	Взаємоблокування
Коли всі процеси з низьким пріоритетом блокуються, в той час як процеси з високим пріоритетом виконуються, ця ситуація називається - голодуванням.	Взаємоблокування - це ситуація, яка виникає, коли один із процесів заблокований.

Закінчення таблиці 1.1

Голодування - це очікування (коротке/довге), але це не безкінечний процес.	Взаємоблокування - це нескінченний процес.
Не обов'язково, щоб кожне голодування було взаємоблокуванням.	У кожному взаємоблокуванні є голодування.
Голодування зумовлене неконтрольованим пріоритетом та управлінням ресурсами.	Під час ситуації взаємоблокування попередження та кругове очікування не відбуваються одночасно.

Виникнення ситуації взаємоблокування може виявити планувальник ресурсів. Тепер розглянемо умови, які необхідні для створення ситуації взаємоблокування.

Ситуація взаємоблокування може виникнути лише за умови, що всі наступні чотири умови виконуються одночасно:

1. Взаємне виключення. Згідно з цією умовою, принаймні один ресурс повинен бути недоступним (нерозподіляються ресурси, які можуть використовуватися одним процесом за раз).
2. Утримання та очікування. Відповідно до цієї умови, процес утримує щонайменше один ресурс і чекає додаткових ресурсів.
3. Відсутність попередження. Ресурси не можна брати з процесу, оскільки ресурси можуть бути звільнені лише добровільно тим, хто їх тримає.
4. Кругове очікування. У цьому стані набір процесів чекає один одного в круговій формі.

Вищезазначені чотири умови не є повністю незалежними, оскільки умова кругового очікування передбачає умову утримання та очікування.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						17
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Потрібно наголосити на тому, що всі чотири умови повинні виконуватись у взаємоблокуванні.

Уникнути умов тупикової ситуації можна за допомогою ряду методів. Розглянемо деякі методи. Методи, які використовуються для вирішення проблеми тупикових ситуацій, такі:

1. Ігнорування ситуації взаємоблокування.

Згідно з цим методом, передбачається, що мертвої точки ніколи не відбудеться.

Цей підхід використовується багатьма операційними системами, де вони припускають, що стан взаємоблокування ніколи не відбудеться, що означає, що операційні системи просто ігнорують стан взаємоблокування.

Цей підхід може бути корисним для тих систем, які використовуються лише для перегляду та для звичайних завдань. Таким чином, метод ігнорування взаємоблокування може бути корисним у багатьох випадках, але він не ідеальний для того, щоб усунути стан взаємоблокування із операційної системи.

2. Запобігання замкнутості.

Як вже задувалось у наведеному вище розділі, усі чотири умови: взаємне виключення, утримання та очікування, відсутність попередження та циклічне очікування, якщо система утримує, викликають стан взаємоблокування.

Основною метою методу запобігання взаємоблокування є порушення будь-якої однієї умови серед чотирьох; тому що, якщо будь-яка з однієї умови буде порушена, проблема взаємоблокування ніколи не виникне. Отже ідея цього методу проста, але труднощі можуть виникнути під час фізичної реалізації цього методу в системі.

3. Уникнення взаємоблокування.

Цей метод використовується операційною системою для того, щоб перевірити, чи перебуває система в безпечному чи небезпечному стані. Цей метод перевіряє кожен крок, виконаний операційною системою. Будь-який процес продовжує своє виконання, поки система не перейде в безпечний стан.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						18
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Як тільки система переходить у небезпечний стан, операційна система повинна зробити крок назад.

В основному, за допомогою цього методу операційна система слідкує за кожним розподілом і переконайтеся, що розподіл не спричиняє жодної ситуації взаємоблокування в системі.

4. Виявлення та відновлення блокування.

За допомогою цього методу взаємоблокування виявляється спочатку за допомогою деяких алгоритмів графіку розподілу ресурсів. Цей графік в основному використовується для представлення розподілу різних ресурсів для різних процесів. Після виявлення ситуації взаємоблокування, можна використати ряд методів для відновлення з цього стану.

Одним із способів є випередження, за допомогою якого ресурс, який утримується одним процесом, надається іншому процесу.

Другий спосіб - це відкат, оскільки операційна система веде запис про стан процесу, і вона може легко повернути процес до попереднього стану, завдяки чому ситуацію взаємоблокування можливо легко усунути.

Третій спосіб подолання ситуації взаємоблокування - це вбивство одного або декількох процесів.

1.4 Програми для моніторингу процесів ОС

В даний час існує велика кількість різних додатків, створених з метою моніторингу ресурсів ОС. Найвідоміші з них:

1. System Explorer (Рис.8).

System Explorer – безкоштовний додаток для ОС Windows, який являє собою диспетчер задач, але з набагато більшим функціоналом. Ця програма допомагає користувачу відстежувати всі активні процеси в системі, а також детально відображає завантаження пам'яті і файлу підкачки. Також в програмі вбудована база даних для перевірки файлів на шкідливий код. System

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						19
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

explorer дозволяє користувачу закінчити процес або групу процесів якщо вони навантажують систему.

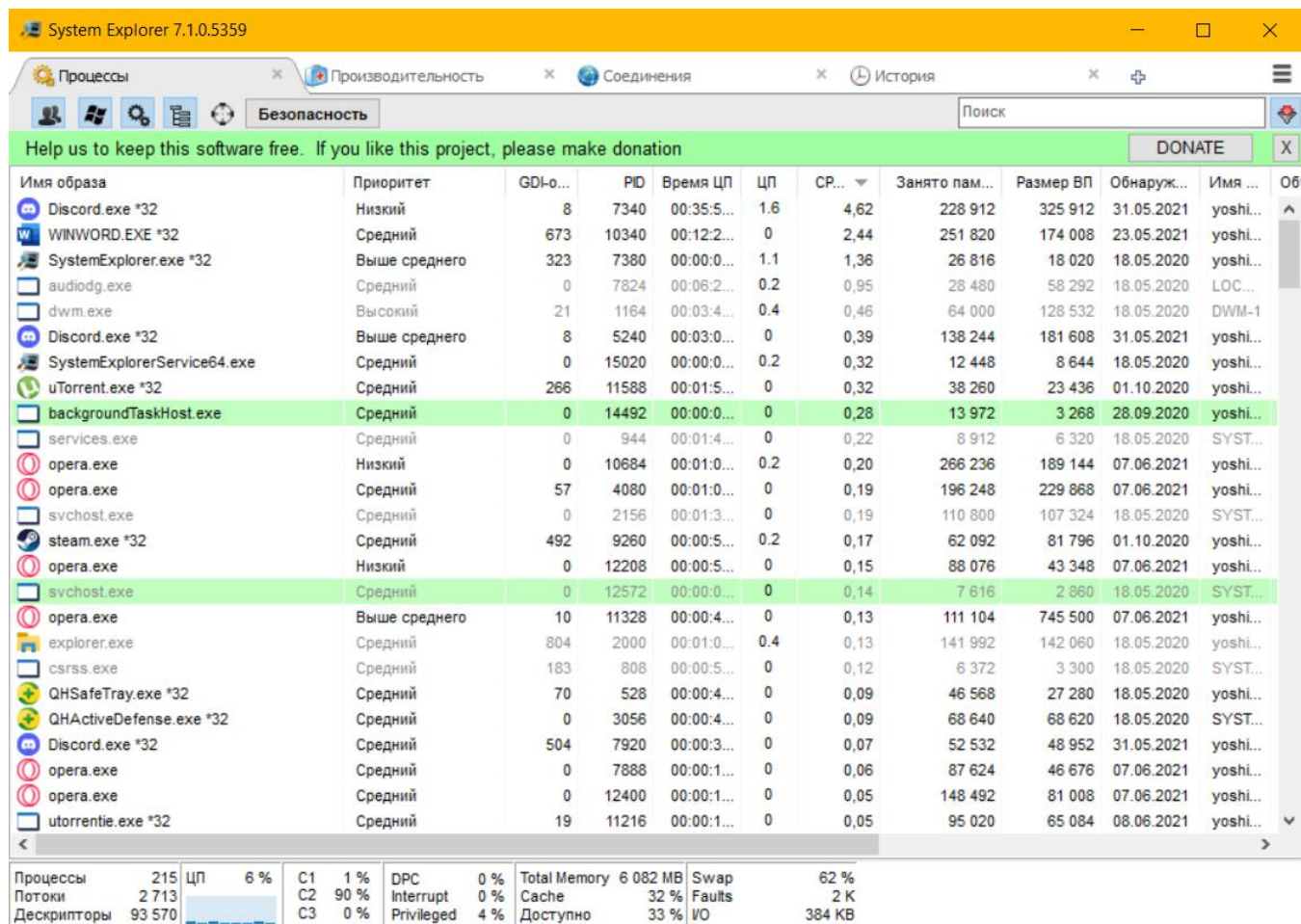

Рисунок 1.8 – System explorer

2. Securitytaskmanager(Рис.9).

Securitytaskmanager - це програма, яка аналізує запущені процеси для виявлення потенційно шкідливих процесів. Програма призначає певний рівень потенційної небезпеки (від 0 до 100) для кожного запущеного процесу. Той самий рейтинг базується на відгуках громади. Ви також можете перевірити будь-який процес зі списку послуг VirusTotal і дізнатися кількість позитивних відповідей від різних антивірусних програм. За допомогою цієї програми ви можете визначити, чи існує процес, який відображає рекламу в системі, проводить майнінг криптовалют у фоновому режимі, передає конфіденційну інформацію про користувачів,

									Арк.
									20
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ

допомагає віддалено керувати комп'ютерами та робить інші «неприємні речі». Менеджер завдань безпеки особливо чутливий до непідписаних процесів та процесів, які використовують надмірні системні ресурси.

Ще однією цікавою особливістю програми є те, що вона може перевіряти інші аспекти системної безпеки, наприклад, чи працює антивірусне програмне забезпечення, та збережені файли cookie, які можна використовувати для відстеження користувачів. Інтерфейс диспетчера завдань безпеки складається з вікна зі списком процесів. Вибравши будь-який з них, вивідкриєте панель, що містить детальну інформацію про сертифікати, пов'язані з програмою та розробниками компанії. Двічі клацніть, щоб відкрити вікно, де можна залишити особистий коментар.

Додаток також може оцінити безпеку вашого антивірусного програмного забезпечення за допомогою власного рейтингу та рекомендувати більш надійні програми цього типу, якщо рейтинг нижчий.

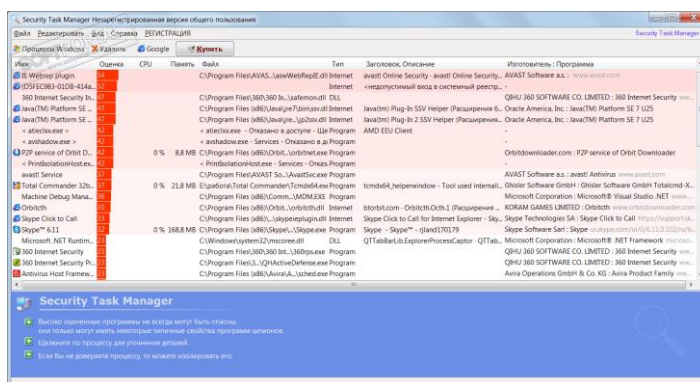

Рисунок 1.9 - Security task manager

3. Moo0 SystemMonitor (Рис.10).

MooOSystemMonitor - надає змогу відслідковувати системні ресурси ПК. На сьогоднішній день додаток надає змогу, отримувати 43 типи інформації, а включаючи ЦП та Пам'ять. А також надає повну інформацію по використанню жорсткого диску.

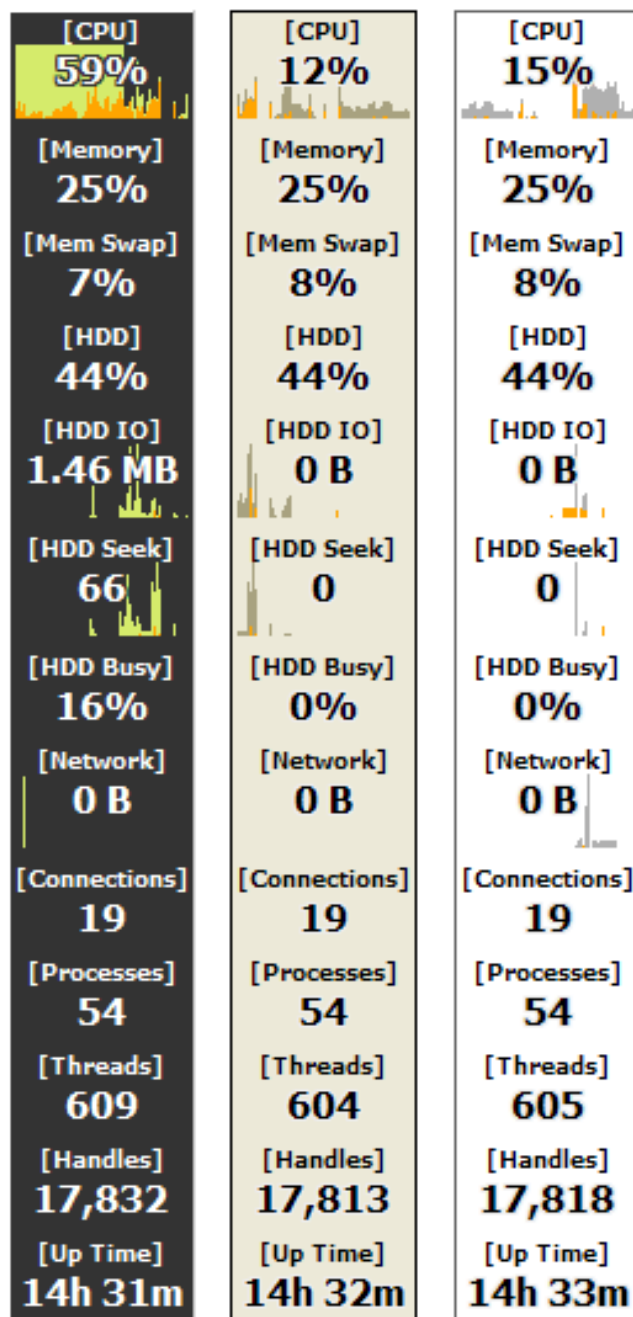

Рисунок 1.10 - MooO System Monitor

4. FarbarRecoveryScanTool(Рис.11).

FarbarRecoveryScanningTool - це портативний інструмент, який може збирати детальну інформацію про систему та різні програми/послуги. Програма готує детальні звіти про всі процеси та файли, щоб допомогти виявити наявність шкідливих програм на комп'ютері користувача. Користувачам доведеться вирішити більшість виявлених проблем самостійно, цей інструмент може лише скасувати зміни, внесені до певних системних файлів, та виконати інші

виправлення. Досвідчені користувачі можуть створювати власні відредаговані файли та "подавати" їх на інструмент сканування відновнику Farbar.

Зазвичай такі програми використовуються для надання віддаленої допомоги у видаленні системних інфекцій.

FarbarRecoveryScanTool - це портативна програма, яку можна запускати зі змінних носіїв. Він також може працювати в "безпечному" режимі. Після завершення сканування програма збереже заповнений звіт у тій самій папці, де зберігається виконуваний файл. Farbar повністю безкоштовний.

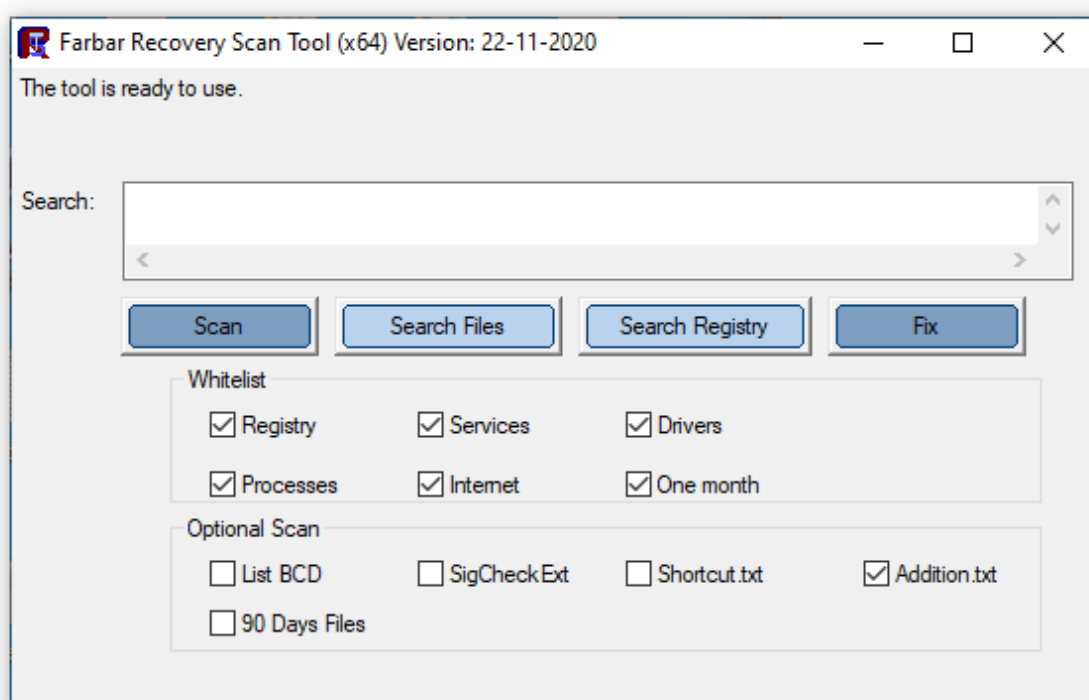

Рисунок 1.11 - Farbar Recovery Scan Tool

Це лише мала частина розроблених додатків. Кожне з них підходить тільки під певні типи процесорів і метринських плат. Часто буває, що при установці на комп'ютер утиліти не можуть отримати доступ до ресурсів ОС в результаті закритих налаштувань адміністратора.

До того ж більшість додатків є вузькоспеціалізованими. Існують утиліти для тестування клавіатури, оптимізації відеокарт, вимірювання продуктивності жорстких дисків і їх дефрагментації, очищення операційної пам'яті і ін.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						23
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Для отримання інформації про системні ресурси ОС Windows в наш час використовують вбудовану утиліту: “Диспетчер завдань” (Рис.12)

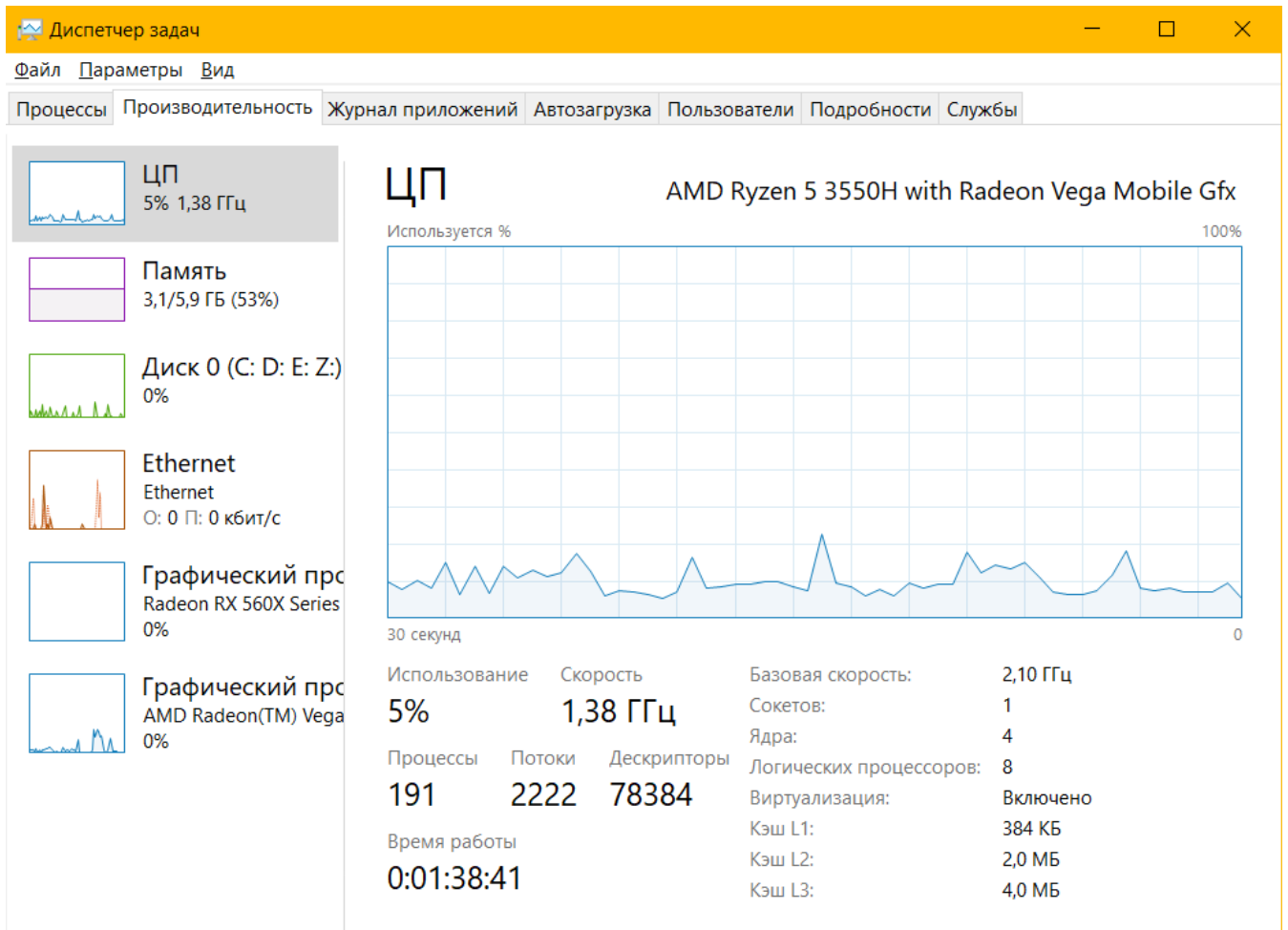

Рисунок 1.12 - Диспетчерзавдань

1.5 Постановка задачі

По попередній інформації потрібно відслідковувати та отримувати інформацію про системні ресурси ОС. Основні вимоги - це отримання параметрів про певні апаратні частини. Більшість з цих утиліт можуть працювати некоректно через те що вони можуть не підходити до певних компонентів ОС.

Завданнями програмного забезпечення є:

1. відстеження робочих процесів.
2. відслідковування стану всіх ядер ЦП, а саме: отримання даних про завантаження та частоту.
3. відслідковування стану оперативної пам'яті.

Отже, нам потрібно динамічно отримувати отримувати вузьконаправлені данні.

1.6 Висновок першого розділу

Отже, в цьому розділі було розібрано складові апаратного забезпечення ПК, а також поняття процесів та взаємоблокувань. Появлено основні проблеми та переваги певних програм для відслідковування процесів та навів прикладі останніх.

А також зроблено висновки по темі причини взаємоблокування та визначення можливих варіантів їх вирішення.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						25
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

2 ПРОЦЕСИ ТА РЕСУРСИ ОС

2.1 Сигнатури процесів

Прогнозування стану процесу в ПК ґрунтується на контролі та визначенні моменту, коли процес найбільш наближений до стану взаємного блокування, за допомогою поточного реєстрування показників в процесу

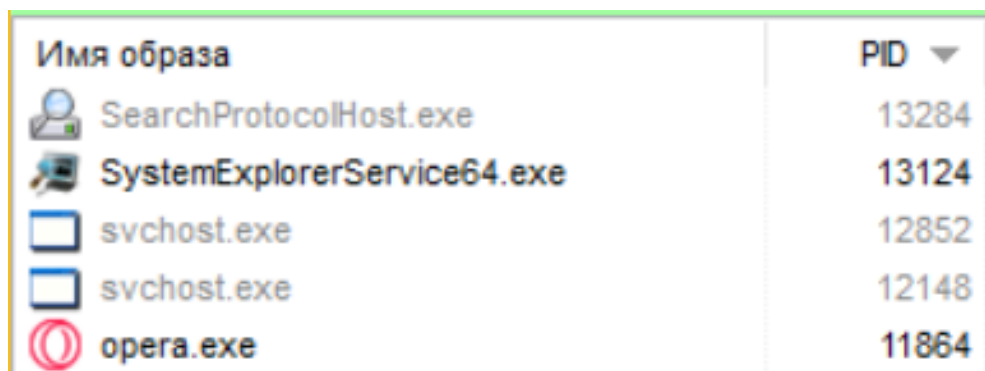
Означимо параметри та всімовірні характеристики процесу, яким він виражається для побудови його сигнатури.

Коли користувач запускає процес, тим що запускає певну програму в операційній системі. Запущені процеси не враховуються. Програма сама по собі - це програмний код та деякі дані, що знаходяться в файлі програми чи в даних оперативної пам'яті ОС які будуть виконуватись. Операційна система реалізує окремі набір даних (контекст процесу), для кожного нового процесу. Інформацію в цьому наборі іменують атрибутами процесу - за наступного покращення розрізнення одного процесу від іншого. Останні можуть залишатися незмінними/змінюватися протягом життєвого циклу процесу

Найважливіші атрибути цього процесу включають [7]:

1. Ідентифікатор процесу (Ідентифікатор процесу PID) (Рис. 1).

Ідентифікатором процесу обов'язково повинне бути ціле, додатнє число. А також усі процеси у ОС повинні мати унікальні ідентифікатори. Операційна система використовує ідентифікатори процесу для управління останніми.

Имя образа	PID
SearchProtocolHost.exe	13284
SystemExplorerService64.exe	13124
svchost.exe	12852
svchost.exe	12148
opera.exe	11864

Рисунок 2.1 – ІдентифікаторPID

2. Ідентифікатор батьківського процесу (PPID). Цей атрибут під час початку роботи отримується процесом та може використовуватись для його виклику, подання сигналу на нього чи отримання інформації про нього.

3. Реальні та ефективні ідентифікатори користувачів та груп (UID, 47 GID, EUID та EGID)(Рис.2). Реальні та ефективні ідентифікатори користувачів та груп, дуже схожі з ідентифікатором користувача який розпочинає процес, та групи, якій він належить.

Реальні ідентифікатори користувачів успадковуються дочірнім процесом, і заблоковані до їх зміни. Доступ до комп'ютерних ресурсів визначається за допомогою ефективних ідентифікаторів.

Имя образа	GDI-объекты ▼
explorer.exe	753
WINWORD.EXE *32	409
SystemExplorer.exe *32	328
csrss.exe	181
Telegram.exe *32	110
QHSafeTray.exe *32	84
RadeonSoftware.exe	45

Рисунок 2.2 – Ідентифікатори груп

4. Відкрити файл. На додаток до стандартних файлів введення, виводу та помилок який процес може відкрити й інші файли. Дочірній процес успадковує всі файли щоби вивід відкрити чи використати батьківським фалом;

5. Пріоритет та відносний пріоритет(Рис.3). Пріоритет процесу являється змінною величиною що прораховується під час

вибору виконуваного процесу. Пріоритет залежатиме від факторів часу очікування, поточного стану та відносно пріоритету процесу.

	ctfmon.exe	Высокий
	winit.exe	Высокий
	SystemExplorer.exe *32	Выше среднего
	opera.exe	Выше среднего
	Discord.exe *32	Выше среднего
	ePowerButton_NB.exe	Ниже среднего

Рисунок 2.3 – Пріоритет процесу

6. Поточний каталог. Усі процеси в системі повинні мати свої поточні і робочі каталоги.

7. Часу обробки.

8. Змінні середовища.

9. Розмір програми - обсяг пам'яті, зайнятий процесом. Усі процеси в системі означаються даними про розмір/резиденський розмір.

Ці параметри є загальними для більшості ОС (існують винятки). Однак цей список можна доповнити деякими існуючими параметрами, що можуть бути головними для тої чи іншої операційної системи. Для вирішення проблеми прогнозування стану процесу ми пропонуємо визначити останній за допомогою певного набору характеристик (сигнатуру).

Сигнатурою процесів називатимемо набір інформації про його характеристики, щоб виділити певний процес в системі.

Для виділення характеристик процесу процесу з подальшим формуванням сигнатури, будуть відноситись такі дані (приклад процесів на Рис.4):

1. Ідентифікатор процесу.
2. Батьківський/користувацький ідентифікатор.
3. Квота процесу (пам'ять, пріоритетність).

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						28
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

4. Дескрипторищовикористовуєпроцес.
5. Кількістьвикористаноїпроцесомвіртуальноїпам'яті.
6. Час якийпотребуєпроцес для виконання.
7. Іншіпараметри.

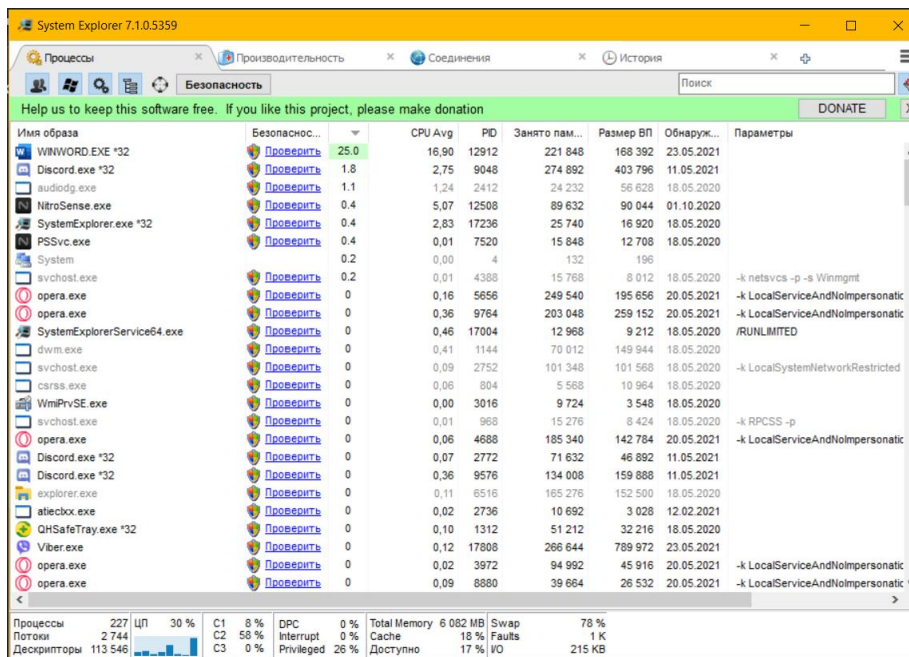

Рисунок 2.4 - Приклад запущених процесів

А також, занесемо дані в таблицю (Таблиця 2.1)

Таблиця 2.1 – Ідентифікатори процесу.

Параметр	Кількість бітів	Використання системою
Ідентифікатор процесу	14 біт.	+
Батьківський/користувацький ідентифікатор	14/4 біт.	+
Квота процесу (пам'ять, пріорітетність)	30/4 біт.	+
Дескрипторищовикористовуєпроцес	8 біт.	+

Кількість використаної процесом віртуальної пам'яті	30 біт.	+
Час який потребує процес для виконання	30 біт.	+
Інші параметри	-	+/-

1.2 Життєвий цикл процесів

Програма [36] що в певний момент часу виконується пристроєм, називають процес. Розуміння процесу має певну кількість складових (Рис.5).

Перше, це послідовне відпрацювання команд які активує алгоритм програми.

Друге - повторно використовні ресурси, що надаються процесу. Це оперативна та віртуальна пам'ять, канали вводу/виводу та відкриті програмою файли.

Третє - наповнення регістрів процесора та значення внутрішніх змінних програми які цілком показують внутрішній стан процесу.

В кінці кінців, це значення зовнішніх відносно процесу змінних, які виділяють процес та надані для нього ресурси і фіксують стан процесу з історичної ОС.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						30
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

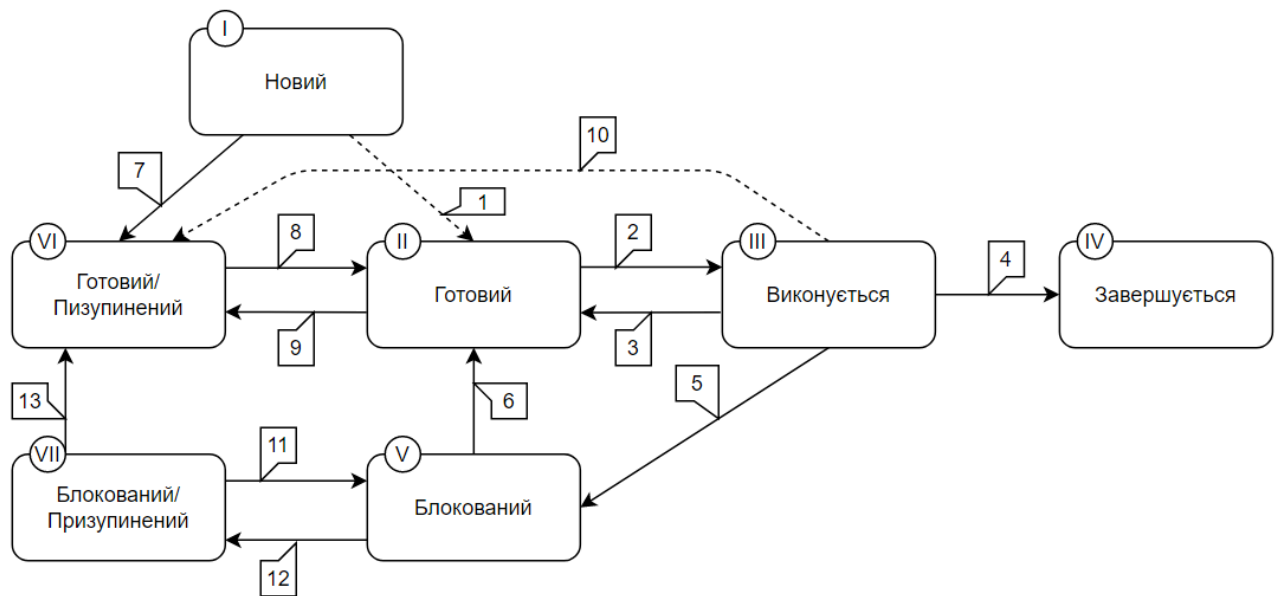

Рисунок 2.5 - Життєвий цикл процесів

Цізміннінайчастішеявляютьсячастинамиоперативних структур даних ОС. Життєвий цикл кожного процесунайкраже буде показати за допомогоюдіаграми(Рис.10) на якійзображеністанипроцесу та переходи поміж ними. На діаграмізображено увесь життєвий цикл процесівзісімома станами. Розглянемоособливості кожного стану. Розглянемоетапнокожнийпроцес:

1. Перший процес (I) створюється ОС (може бути створений по командііншогопроцесу) для реалізаціїдеякоїпрограми. В цей момент система створює та зберігає в пам'ятіідентифікаториданих, щовиділяютьпроцес, зберігаютьдані про його стан та містятьінформаціюпотрібну для управління та використанняпроцесом. Ця дана інформаціяназиваютьтерміномуправляючий блок процесу (processcontrolblock – PCB). Також, операційна система маєрозмістити в пам'яті код програми і дані, а найголовніше, повинна надатидостатньопам'яті для стеківякіреалізуються для запусків процедур.

2. У випадкуякщо, в даний момент ресурсів в системідостатньо, абонавітьбільше для виконання то процес переводиться в стан “готовий” до виконання (II).

У випадкуякщосистемнихресурсівнедостатньо для активаціїпроцесу, то вінзаморожуєтьсядо моментупокиопераційна система не виділитьресурси. В цей

момент операційна система реалізує механізм свопінгу підкачки (Рис.18) для перенесення образу процесу на диск, а при наданні ресурсів – обратного повернення ресурсу в оперативну пам'ять.

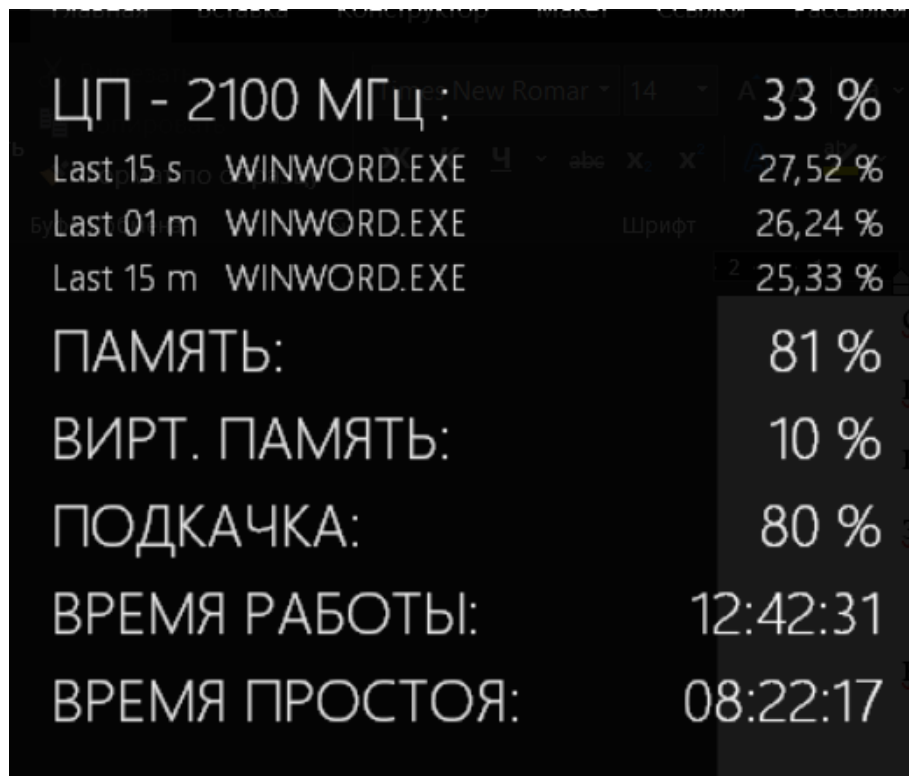

Рисунок 2.6 - Приклад підкачки

3. Звідси бачимо переходи 8-9. Тобто при наявності ресурсів операційна система переводить процес між режимами готовий/призупинений – готовий.

4. Всі процеси, які готові до запуску, знаходяться в упорядкованій черзі і час від часу передаються планувальником у стані "працює" (III) (компонент ОС, який по черзі забезпечує процес процесором). Цей механізм також називають перемиканням процесів. У цьому випадку процес отримує центральний процесор, який буде виконувати програму до кінця відведеного періоду часу, або поки не буде подано запит на процес обслуговування ОС, результат результату не може бути в поточному періоді часу. Всередині. Наприклад, компілятор перетворює операцію введення даних мовою програмування високого рівня

я у виклик до відповідної служби ОС (системний виклик), і заздалегідь невідомо, коли дані насправді доступні в програмі в наступних програмах. Почніть друкувати.

5. Тому менеджер звільняє процесор і переводить процес у «заблокований» стан (V). У цьому стані процес триватиме до надходження асинхронного повідомлення (час прибуття якого невідомий), що вказує на те, що потрібні дані доступні в ОС і операція введення може бути завершена. Повідомлення обробляється операційною системою, щоб перевести процес у готовий стан. Якщо в заблокованому стані багато процесів, а є процеси в стані "готовий / призупинений", операційна система може перерозподілити ресурси для передачі певних процесів із стану "готовий / призупинений" у "готовий" стан. Видаліть деякі заблоковані процеси. Останні будуть знаходитись у "заблокованому / призупиненому" стані (VII) до настання очікуваної події.

6. Оскільки заблоковані та заблоковані / призупинені процеси чекають появи асинхронних подій, їх черги в порядкуванні, тоді як черги готових та готових / призупинених в порядкуванні. Тип сортування різних черг може бути різним, і операційна система визначається стратегією планування (загальний план діяльності, для досягнення складної мети потрібен тривалий час, в даному випадку - максимальна продуктивність системи) та планування процесу.

7. Результатом закінчення програми є перехід процесу із стану виконання стан «повного» (IV). Це не обов'язково означає, що процес видається із системи. Зазвичай образ такого процесу містить інформацію, необхідну іншим процесам. У цьому випадку частина структури друкованої плати залишатиметься протягом певного періоду після процесу. У серії UNIX стан цього процесу називається "зомбі".

На графіку є кілька загальних коментарів (Рис 17). На схемі показані всі можливі стани процесу та можливі переходи між ними.

У той же час кожен стан може мати безліч процесів, окрім «запущеного», у цьому стані в комп'ютерній системі немає більше процесів, ніж процесори. У цьому випадку частковий перетворення (1, 2, 6-13) ініціюються ядром ОС і не

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						33
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

мають нічого спільного з текстом запусненої програми. Перетворення (3) зазвичай здійснюється планувальником в кінці обраного часового квантового процесу. Це так звана превентивна багатозадачність, реалізована в більшості сучасних операційних систем загального призначення.

У спільній багатозадачній моделі процес сам ініціює перетворення (3) і виконує системний виклик для звільнення процесора.

Перехід (4) відповідає виконанню системного виклику для завершення процесу. Це може бути явно позначене як виклик процедури в програмі, або воно може бути неявно позначене, коли досягнуто закінчення програми. Ви також можете примусово припинити процес іншим процесом з відповідними дозволами.

1.3 Механізми захисту ресурсів

Неважко зробити висновки - глобальні змінні, щовідокремлені (тобто являються спільними для використання декількома процесами), також повинні бути захищені. Єдиний спосіб для цього - керування кодом, який має повний ресурсний доступ до них.

Але, для подальшої коректної роботи важливо щоб процеси могли взаємодіяти з ресурсами які вони поділяють поміж собою.

Види взаємодії процесів враховуючи їх обізнаність про існування інших можна класифікувати за допомогою таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Рівень обізнаності процесів.

Рівень обізнаності	Тип взаємодії	Вплив про
--------------------	---------------	-----------

Процесам надана інформація один про одного.	Процеси будуть взаємодіяти між собою.	Один з процесів залежить від другого, але можливі інші залежності процесів.
Процесам часково надана інформація один про одного.	Процеси будуть взаємодіяти між собою, але ділитися ресурсами.	Один з процесів залежить від другого, але можливі інші залежності процесів.
Процесам не надана інформація один про одного.	Процеси будуть конкурувати між собою за отримання ресурсу.	Один з процесів залежить від другого, але не залежить від нього.

Продовження таблиці 2.2

У випадку, якщо, процесу не надана інформація про інші, він буде використовувати ресурси. Такий процес буде боротись за повний доступ до ресурсів.

Єдиний тойого зупинить - операційна система. Під час боротьби за ресурси ми стикаємось з трьома проблемами:

1. Необхідність взаємного виключення – дія коли один ресурс вимикає доступ до ресурсів іншим процесам, при умові що він отримав доступ перший. Цей ресурс називається критичним ресурсом, частина програми, яка використовує ресурс критичним розділом. Найголовніше щоб влюбий момент часу, в критичному розділі знаходилась лише одна програма. Реалізація взаємного виключення створює дві інші проблеми.

2. Deadlock або взаємне блокування. Через паралельне виконання задач іноді виникають ситуації, при яких процеси весь час залишаються заблокованими, очікуючи ресурси іншого процесу, який аналогічно знаходиться в заблокованому стані. Такі процеси називають процесами в взаємне блокування або deadlock процес. На сьогоднішній день розглядається велика кількість рішень та засобів боротьби з взаємоблокуванням. Але на одному рівні з цим також розглядається ціна таких проектів тому, що для розробки системи вільної від взаємоблокування буде витрачено велика кількість коштів.

Якщо процесам частково надана інформація один про одного, це може привести до співпраці процесів. У ході якої процеси будуть ділитися системні ресурси між собою.

У випадку якщо процесам надана повна інформація один про одного (включаючи посилання на назву), вони можуть контактувати між собою. Такі процеси найчастіше створюються для спільної роботи і залежать один від одного. Найчастіше їх спілкування слугує для синхронізування даних чи координації їх дій. Під поняттям зв'язку розуміється – відправлення певних типів файлів між процесами.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						36
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

При такій роботі процесів можливо обійтись без взаємовиключення, але найголовніші проблеми взаємоблокувань та голодування не зникають тому, що два процеси можуть заблокуватись під час одночасного очікування листа один від одного.

Підсумовуючи вище сказану інформацію, зрозуміло що без взаємовиключення обійтись не можливо. Але хоч-яка можливість підтримки взаємовиятків повинна підходити наступним вимогам:

1. Примусове виконання взаємовиключень.
2. Переривання роботи поза критичним розділом процесом, не мусить негативно відобразитись на інших процесах.
3. У випадку відсутності будь-якого процесу в критичному розділі, потрібне негайно відправити туди процес.
4. Заборонено робити припущення про кількість або відносну швидкість виконання процесу.
5. Процес мусить залишатись у критичному розділі лише обмежений інтервал часу.

2.4 Висновок другого розділу

У другому розділі було повноцінно розглянуто процеси та ресурси ОС що вони використовують. В подальшому ця інформація використовувалась для вираження життєвого циклу процесів та ресурсів які вони використовують під час циклу. Після цього, на підставі ідентифікаторів було сформовано сигнатуру процесів, а також зображено механізм захисту ресурсів ОС. Вся розглянута інформація дає змогу отримати повноцінну картину про причинну формування взаємоблокувань процесів, що в подальшому допоможе в розробці модулю формування сигнатур для системи прогнозування станів взаємоблокувань.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						37
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Отже в другому розділі була зібрана та описана вся інформаційна база, що буде повноцінно використовуватись в наступному розділі при реалізації коду для модулю формування сигнатур.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						38
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

3 РЕАЛІЗАЦІЯ МОДУЛЯ ФОРМУВАННЯ СИГНАТУР

3.1 Середовище .NET

.NET Framework (Рис.1) [25] - це технологія, яка підтримує створення та виконання веб-служб та програм Windows. Під час розробки .NET Framework були розглянуті наступні цілі:

1. Забезпечити послідовне об'єктно-орієнтоване середовище програмування для локального зберігання та виконання цільових кодів, локального виконання або віддаленого виконання розподілених кодів в Інтернеті.
2. Мінімізувати можливість конфліктів під час розгортання програмного забезпечення та контролю версій.
3. Забезпечити безпечне виконання коду, включаючи код, згенерований невідомими або не повністю довіреними сторонніми постачальниками, та усунути проблеми з середовищем сценаріїв або інтерпретацією коду.
4. Надає уніфіковані принципи розробки для різних типів програм, таких як програми Windows та веб-програми.
5. Забезпечити взаємодію на основі галузевих стандартів, це забезпечує інтеграцію коду .NET Framework з будь-яким іншим кодом.

Рисунок 3.1 – Microsoft .NET

					КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ	Арк.
						39
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

.NET Framework [1] складається із загальною мовною середовищем виконання (CLR) та бібліотекою класів .NET Framework. Основою .NET Framework є середовище CLR. Середовище виконання можна розглядати як агента, який управляє кодом під час виконання та забезпечує основні послуги, такі як управління пам'яттю, управління потоками та віддалену взаємодію. У цьому випадку навоколишнє середовище встановлює умови типу та інші типи перевірки точності коду для забезпечення безпеки та надійності. Насправді головним завданням середовища виконання є управління кодом.

Код, який отримує доступ до середовища виконання, називається керованим кодом, а код, який не обертається середовищем виконання, називається некерованим кодом. Бібліотека класів - це всебічна об'єктно-орієнтована колекція багаторазових типів, що використовуються для розробки додатків, від звичайних додатків командного рядка до додатків графічного інтерфейсу користувача (GUI), до додатків, що використовують найновіші технології ASP .NET (Рис.2) [26], таких як веб-форми та веб-служби XML.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						40
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Рисунок 3.2 – ASP.NETCore

.NET Framework може розміщувати некеровані компоненти, які завантажують CLR у власний процес і запускають кероване виконання коду, створюючи тим самим програмне середовище, що дозволяє як кероване, так і некероване виконання. .NET Framework не тільки забезпечує декілька основних середовищ виконання, але також підтримує розробку сторонніх середовищ виконання.

Наприклад, ASP.NET розміщує середовище виконання та забезпечує масштабоване середовище для керованого на сервері коду. ASP.NET працює безпосередньо із середовищем виконання, щоб забезпечити застосування програм ASP.NET та веб-служб XML, про які йдеться далі в цій статті. Internet Explorer можна використовувати як приклад некерованої програми (як розширення типу MIME) під час керованого середовища виконання.

Розміщення середовища виконання в Internet Explorer дозволяє будувати керовані елементи керування Windows Forms або елементи керування в документи HTML. Це розміщення дозволяє виконувати керований мобільний код і насолоджуватися його суттєвими перевагами, включаючи виконання в умовах неповної довіри та ізольованого зберігання файлів.

Особливості середовища CLR

CLR керує пам'яттю, виконанням потоків, виконанням коду, перевірками безпеки коду, компіляцією та іншими системними службами. Ці інструменти є внутрішніми інструментами для керованого коду, що працює в середовищі CLR.

З міркувань безпеки керованим компонентам присвоюється різний ступінь довіри залежно від багатьох факторів, включаючи їх походження (наприклад, Інтернет, корпоративна мережа або локальний комп'ютер).

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						41
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Це означає, що керований компонент може або не може виконувати операції доступу до файлів, операцій доступу до реєстру чи інших важливих функцій, навіть якщо він використовується в тому самому активному додатку.

Середовище виконання також забезпечує надійність коду, реалізуючи сувору інфраструктуру набору та перевірки коду, яка називається Common Type System (CTS). Загальна система типів забезпечує самоописуємого керованого коду.

Різні компілятори мови Microsoft та сторонніх розробників створюють керований код, який відповідає загальним типам систем. Це означає, що керований код може приймати інші керовані типи та екземпляри, забезпечуючи при цьому достовірність типу та суворе введення тексту.

Крім того, Managed Executive усуває багато загальних проблем із програмним забезпеченням. Наприклад, виконавчі механізми автоматично контролюють розміщення та зв'язування об'єктів, звільняючи їх, коли вони вже не використовуються.

Автоматичне управління пам'яттю усуває дві найпоширеніші помилки програми: витік пам'яті та недійсні посилання на пам'ять.

Середовище виконання також підвищує ефективність розробників. Наприклад, програмісти можуть використовувати знайомі мови розробки для написання програм та повноцінно використовувати середовище виконання, бібліотеки класів та компоненти, написані іншими мовами іншими розробниками.

Це доступно для кожного виробника компілятора, який вирішує проблеми під час виконання. Мовний компілятор .NET Framework робить .NET Framework доступним для існуючого коду, написаного відповідною мовою, значно полегшуючи процес міграції існуючих програм.

Хоча Executive розроблений для програмного забезпечення майбутнього, він також підтримує програмне забезпечення сьогодення та вчорашнього часу. Взаємодія керованого та некерованого коду дозволяє розробникам використовувати необхідні COM-компоненти та бібліотеки DLL.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						42
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Середовище виконання призначене для підвищення продуктивності. Незважаючи на те, що Common Language Executive надає багатостандартних служб виконання, він ніколи не пояснює керований код. Компіляція на вимогу (JIT) дозволяє виконувати весь контрольований код машинною мовою комп'ютера, на якому він працює.

У той же час менеджер пам'яті виключає можливість фрагментації пам'яті та збільшує обсяг пам'яті для подальшого підвищення продуктивності. Нарешті, Executive можна розмістити на високопродуктивних серверних додатках, таких як Microsoft SQL Server та IIS (Інформаційні служби Інтернету).

Ця інфраструктура дозволяє писати логіку програми за допомогою керованого коду, одночасно використовуючи високу продуктивність найкращих виробничих серверів, що підтримують розгортання під час виконання.

3.2 Реалізація модулю формування сигнатур

Поняття "процесу" існувало в операційних системах Windows задовго до появи платформи .NET. Попросту кажучи, під процесом розуміється програма, що виконується.

Однак формально процес - це концепція рівня операційної системи, яка використовується для опису набору ресурсів (таких як зовнішні бібліотеки коду і головний потік) і необхідної пам'яті, використовуваної для виконання додатком.

Для кожного завантаження в пам'ять файлу *.exe в операційній системі створюється окремий ізольований процес, який використовується на протязі всього часу його існування.

Завдяки такій ізоляції додатків, виконуючого середовища виходить набагато більш надійною і стабільною, оскільки вихід з ладу одного процесу ніяк не позначається на роботі інших процесів.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						43
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

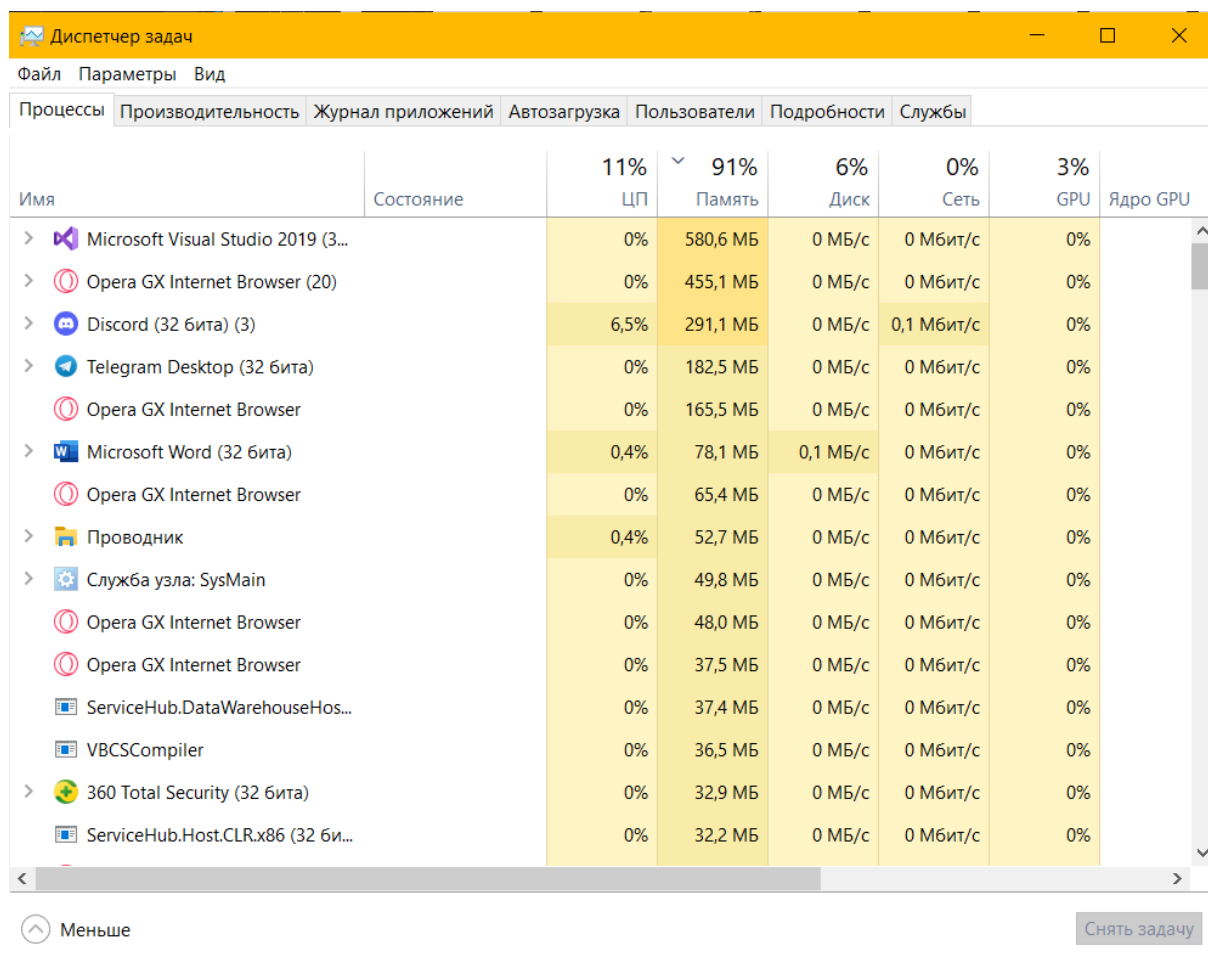
Більш того, доступ безпосередньо до даних в одному процесі з іншого процесу неможливий, якщо тільки не застосовується API-інтерфейс розподілених обчислень, такий як Windows Communication Foundation.

Через всі ці моменти процес може вважатися фіксованою і безпечною кордоном виконується додатки.

Кожен процес Windows отримує унікальний ідентифікатор процесу (Process ID - PID) і може незалежно завантажуватися і розвантажуватися операційною системою (в тому числі програмно).

Як вже напевно відомо, у вікні Windows Task Manager (Диспетчер завдань) є вкладка Processes (Процеси), на якій можна переглядати різні статичні дані про виконуються на даній машині процесах, в тому числі їх PID-ідентифікатори та імена образів.

Щоб відкрити вікно диспетчера задач (Рис.3), натисніть комбінацію клавіш <Ctrl + Shift + Esc>:

Рисунок 3.3 – Диспетчер задач

Роль потоків

У кожному процесі Windows міститься первинний "потік", який є вхідний точкою для додатка.

Потоком називається використовуваний всередині процесу шлях виконання. Формально потік, який створюється першим у вхідній точці процесу, називається головним потоком (primary thread). У будь-якій виконуваній програмі .NET (консольному додатку, додатку Windows Forms, додатку WPF і т.д.) вхідні точка позначається як метод `Main ()`. При виклику цього методу головний потік створюється автоматично.

Процеси, в яких міститься єдиний головний потік виконання, спочатку є безпечними до потоків (threadsafe), оскільки в кожен окремий момент часу доступ до даних додатка в них може отримувати тільки один потік.

Однак подібні однопоточні процеси (особливо з графічним призначенням для користувача інтерфейсом) часто уповільнені та не реагують на дії користувача, коли їх єдиний потік виконує якусь складну операцію (зразок виведення на друк довгого текстового файлу, складних математичних обчислень або з'єднання з віддаленим сервером).

Через такого потенційного недоліку однопоточних додатків, API-інтерфейс Windows (а також платформа .NET) надає можливість для головного потоку породжувати додаткові вторинні потоки (також звані робочими потоками).

Це робиться із застосуванням набору функцій з API-інтерфейсу Windows, таких як `CreateThread ()`. Кожен потік (первинний або вторинний) в процесі стає унікальним шляхом виконання і може паралельно отримувати доступ до всіх розділяються елементів даних всередині відповідного процесу.

Як неважко здогадатися, розробники зазвичай створюють додаткові потоки для поліпшення загального ступеня прийнятливості програми до дій користувача. Багатопоточні процеси забезпечують ілюзію того, що виконання численних дій відбувається приблизно в один і той же час.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						45
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Наприклад, додатковий робочий потік може породжуватися в додатку для виконання якоїсь тривалої задачі (подібної висновку на друк великого текстового файлу). Після початку виконання задачі вторинним потоком основний потік все одно не втрачає здатності реагувати на дії користувача, що дає всьому процесу можливість супроводжуватися куди більш високою продуктивністю.

Однак такого може і не відбуватися: в разі використання надто великої кількості потоків в одному процесі його продуктивність може навіть погіршуватися через виникнення у ЦП необхідності перемикатися між активними потоками в процесі (що віднімає певний час).

На деяких машинах багатопоточність здебільшого являє собою не більше ніж просто забезпечується операційною системою ілюзію.

Машини з одним (не підтримують гіперпотоків) процесором буквально не мають ніякої можливості обробляти безліч потоків в точності в один і той же час. Замість цього вони виконують по одному потоку за одиницю часу (звану квантом), ґрунтуючись частково на пріоритеті потоку.

Після закінчення виділеного кванта часу виконання існуючого потоку призупиняється для надання іншому потоку можливості виконати своє завдання. Щоб потік не забував, на чому він працював перед тим, як його виконання було призупинено, кожному потоку надається можливість записувати дані в локальне сховище потоків (Thread Local Storage - TLS) і виділяється окремих стек викликів.

Хоча в самих процесах і потоки немає нічого нового, спосіб, яким з ними можна взаємодіяти в рамках платформи .NET, досить пристойно змінився (в кращу сторону).

Щоб прокласти собі шлях до розуміння прийомів побудови багатопоточних збірок, почнемо з того, що подивимося, яким чином можна взаємодіяти з процесами за рахунок застосування бібліотек базових класів .NET.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						46
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

У просторі імен `System.Diagnostics` поставляється набір типів, які дозволяють програмно взаємодіяти з процесами і різними пов'язаними з діагностикою засобами на кшталт системного журналу подій і лічильників продуктивності. Нас цікавлять тільки ті типи, які дозволяють взаємодіяти з процесами.

Деякі найбільш важливі з них перераховані нижче: `Process` Надає доступ до локальних і віддалених процесів, а також дозволяє запускати і зупиняти процеси програмним чином `ProcessModule` Являє модуль (* .dll або * exe), який повинен завантажуватися в певний процес.

Важливо розуміти, що цей тип може застосовуватися для подання будь-якого модуля - COM, .NET або традиційного довічного на базі `ProcessModuleCollection` Дозволяє створювати строго типізовану колекцію об'єктів `ProcessModuleProcessStartInfo` Дозволяє вказувати набір значень, які повинні використовуватися при запуску процесу за допомогою методу `Process.Start ()` `ProcessThread` Представляє потік в середині певного процесу.

Слід мати на увазі, що цей тип застосовується для діагностики набору потоків в процесі, але не для відгалуження в середині його нових потоків `ProcessThreadCollection` Дозволяє створювати строго типізовану колекцію об'єктів `ProcessThread` Клас `System.Diagnostics.Process` дозволяє аналізувати процеси, які виконуються на якійсь певній машині (локальній або віддаленій).

Крім того, в ньому є члени, які дозволяють програмно запускати і зупиняти процеси, переглядати пріоритет процесу, а також отримувати список активних потоків або модулів, які були завантажені в даний процес.

У таблиці 3.1 перераховані деякі найбільш важливі властивості і методи класу `System.Diagnostics.Process`:

Таблиця 3.1 – Методи класу `System.Diagnostics.Process`.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						47
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Метод	Опис
ID	Дозволяє отримувати ідентифікатор (PID) відповідного процесу
MachineName	Дозволяє отримати назву комп'ютера, на якому виконується процес
ProcessName	Дозволяє отримати назву процесу, що співпадає з назвою додатку, який був запущений
StartTime	Дозволяє отримувати час, коли був запущений додаток
GetCurrentProcess()	Цей статичний метод повертає Process, який являється активним в певний момент
GetProcesses()	Цей статичний метод повертає множинувсіх Process, що виконуються в даний момент на машині

Продовження таблиці 3.1

Крім повного списку всіх виконуються на конкретній машині процесів, статичний метод `Process.GetProcessById()` дозволяє отримувати інформацію і по конкретному об'єкту `Process` за рахунок вказівки асоційованого з ним ідентифікатора (PID). У разі запиту неіснуючого PID генерується виключення `ArgumentException`. Набір потоків представляється у вигляді суворо типізованої колекції `ProcessThreadCollection`, в якій міститься певна кількість окремих об'єктів `ProcessThread`.

Властивість `Threads` в `System.Diagnostics.Process` надає доступ до класу `ProcessThreadCollection`, деякі найбільш цікаві члени якого перераховані нижче:

1. `CurrentPriority` Дозволяє отримати інформацію про поточний пріоритет потоку.
2. `Id` - дозволяє отримати унікальний ідентифікатор потоку.
3. `IdealProcessor` - дозволяє вказати бажаний процесор для виконання даного потоку.
4. `PriorityLevel` - дозволяє отримати або задати рівень пріоритету потоку.
5. `ProcessorAffinity` - дозволяє вказати процесори, на яких може виконуватися відповідний потік.
6. `StartAddress` - дозволяє дізнатися, за якою адресою в пам'яті операційна система викликала функцію, яка призвела до запуску даного потоку.
7. `StartTime` - дозволяє дізнатися, коли операційна система запустила потік
8. `ThreadState` - дозволяє дізнатися поточний стан даного потоку.
9. `TotalProcessorTime` - дозволяє дізнатися, скільки всього часу даний потік використовував процесор.
10. `WaitReason` - дозволяє дізнатися причину, по якій потік знаходиться в стані очікування.

Перш ніж рухатися далі, необхідно чітко усвідомити, що тип `ProcessThread` не є сутністю, яка застосовується для створення, припинення і знищення потоків в .NET. Він скоріше є засобом, що дозволяє отримувати діагностичну інформацію по активним потокам Windows всередині виконується процесу.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						49
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Тепер подивимося, як реалізувати прохід по завантажених модулів, які обслуговуються в рамках конкретного процесу. Під час обговорення процесів модуль - це загальний термін, який використовується для опису заданої збірки * .dll (або * .exe), яка обслуговується в певному процесі.

При отриманні доступу до `ProcessModuleCollection` через властивість `Process.Modules` можна витягти список всіх модулів, які обслуговуються всередині процесу: .NET, COM і традиційних заснованих на C бібліотек. І, нарешті, останніми членами класу `System.Diagnostics.Process`, які залишилося розглянути, є методи `Start ()` і `Kill ()`.

Ці методи дозволяють, відповідно, програмно запускати і завершувати процес. Метод `Start ()` може приймати тип `System.Diagnostics.ProcessStartInfo` і надавати додаткові фрагменти інформації щодо запуску певного процесу.

Прогнозування стану процесу в ПК ґрунтується на контролі та визначенні моменту, коли процес найбільш наближений до стану взаємного блокування, за допомогою поточного реєстрування показників процесу

Означимо параметри та всі ймовірні характеристики процесу, яким він виражається для побудовий його сигнатури.

Коли користувач запускає процес, тим що запускає певну програму в операційній системі. Запущені процеси не враховуються. Програма сама по собі - це програмний код та деякі дані, що знаходяться в файлі програми чи в даних оперативної пам'яті ОС які будуть виконуватись. Операційна система реалізує окремі набір даних (контекст процесу), для кожного нового процесу. Інформацію в цьому наборі іменують атрибутами процесу - задля наступного покращення розрізнення одного процесу від іншого. Останні можуть залишатися незмінними/змінюватися протягом життєвого циклу процесу

Найважливіші атрибути цього процесу включають [7]:

1. Ідентифікатор процесу (Ідентифікатор процесу PID). Ідентифікатором процесу обов'язково повинне бути ціле, додатне число. А

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						50
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

також усі процеси у ОС повинні мати унікальний ідентифікатори. Операційна система використовує ідентифікатори процесу для управління останніми.

2. Ідентифікатор батьківського процесу (PPID) - цей атрибут під час початку роботи отримується процесом та може використовуватись для його виклику, подання сигналу на нього чи отримання інформації про нього, але в системі Windows неможливо розділяти PID та PPID так, як система автоматично надає батьківський процес з його ідентифікатором.

3. Ідентифікатор користувача - цей атрибут використовується системою для ідентифікації користувача що запустив процес.

4. Обсяг пам'яті - це атрибут що використовується системою для видачі пам'яті для певного процесу та повертається у вигляді цілого числа.

5. Пріоритетність процесу - це атрибут використовується системою для систематичного та послідовного запуску або виконання процесів.

Ці параметри є загальними для більшості ОС (існують винятки). Однак цей список можна доповнити деякими існуючими параметрами, що можуть бути головними для тої чи іншої операційної системи. Для вирішення проблеми прогнозування стану процесу ми пропонуємо визначити останній за допомогою певного набору характеристик (сигнатуру).

Сигнатурою процесів називатимемо набір інформації про його характеристики, щоб виділити певний процес в системі.

Для виділення характеристик процесу з подальшим формуванням сигнатури (Рис.4), будуть відноситись такі дані:

1. Ідентифікатор процесу (x_1 біт).
2. Батьківський/користувацький ідентифікатор ($x_2 - x_1$ біт).
3. Ідентифікатор користувача ($x_3 - x_2$ біт).
4. Пам'ять процесу ($x_4 - x_3$ біт).
5. Пріоритетність процесу ($x_5 - x_4$ біт).
6. Дескриптор що використовує процес ($x_6 - x_5$ біт).
7. Кількість використаної процесом віртуальної пам'яті ($x_7 - x_6$ біт).

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						51
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

8. Час який потребує процес для виконання ($x_8 - x_7$ біт).
9. Інші параметри ($x_n - x_8$ біт).

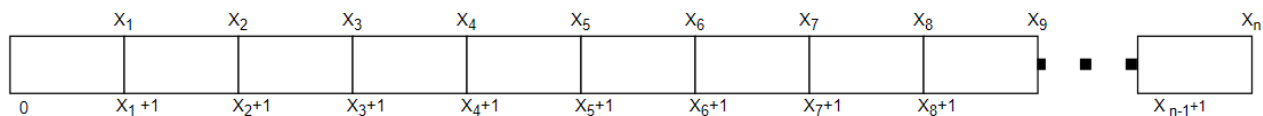

Рисунок 3.4 – Формування сигнатури

Розмір сигнатури на пряму залежить від кількості параметрів, що будуть включені до неї, а також архітектурні особливості конкретної операційної системи. Для того, щоб показати процеси та відповідні сигнатури, ми виразимо їх у наступному вигляді: (T,S,I), де I - це назва процесу, а S - налаштована сигнатура у цьому процесі, T - час коли відбулась реалізація сигнатури або час останньої модифікації для певного процесу.

Побудуємо таблицю 3.2 в яку занесемо самі критерії які будемо використовувати для будовання сигнатури.

Таблиця 3.2 – Побудова сигнатури.

№ п/п	Параметр	Команда для виклику	Приклад значення що повертає
1	Назва процесу	p.ProcessName	opera11748yoshimoto43472 3110656860165True Discord6916yoshimoto8869 4253859845True
2	Ідентифікатор процесу	p.Id	
2	Ідентифікатор користувача	Environment.UserName	
3	Приоритетність	p.BasePriority	
4	Кількість дескрипторів	p.HandleCount	
5	Обсяг пам'яті	p.VirtualMemorySize64	

Продовження таблиці 3.2

6	Час роботи	Environment.TickCount64 / 3600000	
7	Активність	p.Responding	

Для побудови програми спочатку побудуємо логічну схему (Рис.5) для подальшого використання.

Послідовність дій модулю:

1 При запуску додатку першим чином має розпочатись збір інформації про всі активні процеси в операційній системі, саме цю можливість надає .NET .

2 Наступним кроком коли додаток отримає інформацію про всі оперативні процеси, почне отримувати додаткові данні про кожен з них що в подальшому допоможе сформувати сигнатуру Ця дія буде реалізована за допомогою команд що знаходяться в таблиці 3.2.

3 Далі, після отримання всіх додаткових данних додаток структуруватиме їх та на основі цього побудувати сигнатури.

4 Після побудови сигнатур, користувач зможе побачити їх за допомогою виведення останніх на екран.

5 В кінці додаток збереже список сформованих сигнатур в документ для їх подальшого використання, аналізу чи зберігання

Логічна схема будується для наглядного зображення всіх зв'язань, дій додатку та послідовної / правильної реалізації останнього. Якщо в простих додатках схема може зображуватись простою та маленькою, то в великих проектах схема буде великих розмірів для наглядної та послідовної побудови додатку.

Також логічна схема дозволяє розробникам з легкістю інтегрувати різні модулі в свої додатки, що і потребує тема дипломної роботи "реалізація модулю формування сигнатур для системи передбачення взаємоблокувань".

Таким чином зрозуміло, що логічні схеми необхідні для коректного оперування додатком, і являються одою з найважливіших частин будь-якого проекту.

Рисунок 3.5 – Логічна схема

Додатокреалізуємо у виглядіконсольноїкоманди. Для створення проекту запускаємоMicrosoftVisualStudio. Далі у новому вікнівибираємопункт “Створення проекту”, та в наступномувікні тип додатку (Рис.6).

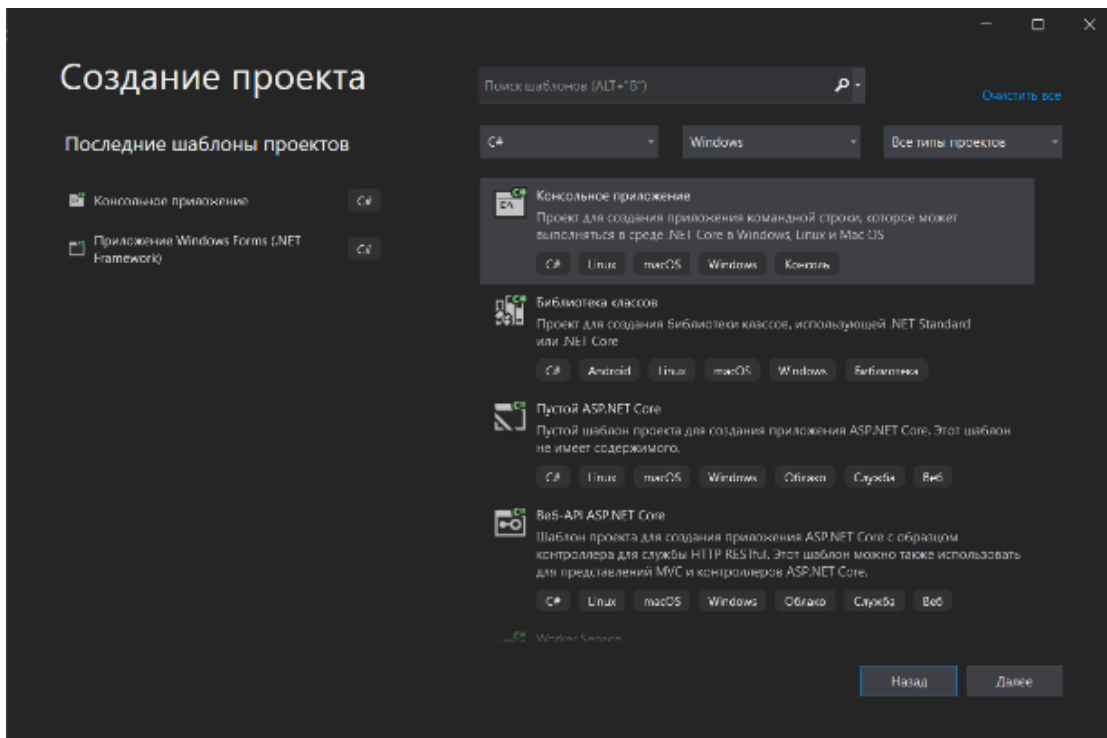
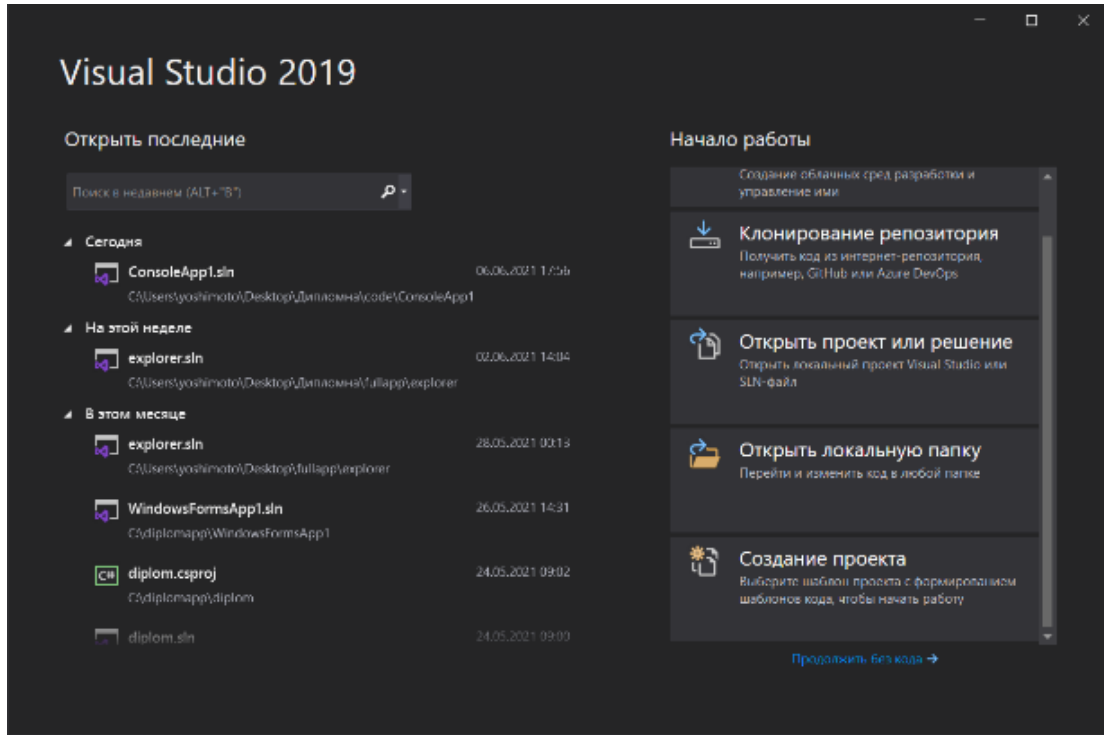

Рисунок 3.6 – Створення нового проекту

Спочатку потрібно підключити бібліотеку `System.Diagnostics` щонадає класи, які допомагають взаємодіяти з системними ресурсами ОС, отримувати інформацію про них та запобігати зміні її.

Далі використаємо бібліотеку `System.Linq` щонадає змогу використовувати скорочені команди вибору, які в свою чергу зменшують розмір коду та роблять його більш гнучким у влаштуванні та використанні.

Далі автоматично створюється додаток яку користувач ввів при відкритті Visual Studio (Рис.15)

Після цього створюємо клас `Program` в якому додамо функцію `void Main` що буде виконувати задачу по отриманню даних з системи.

Спочатку за допомогою команди `Process.GetProcesses().ToList().ForEach [12]` отримуємо доступ до системної інформації, а саме до типу до процесів операційної системи та за допомогою команд що описувались у таблиці 3.2 будемо з них сигнатуру. Для виводу інформації на екран використаємо команду `Console.WriteLine`

В кінці збережемо отримані дані в текстовий документ для подальшого використання за допомогою функції `StreamWriter`

Отже використавши всі ці команди можливо побудувати необхідний модуль формування сигнатур який в подальшому можливо буде використати для вмонтування в систему передбачення взаємоблокування або інших додатків що потребують інформацію про процеси.

В результаті виконання всіх операцій додаток буде повертати не кодовані сигнатури процесів (Рис.25). Такий вигляд сигнатур був обраний для їх зручного подальшого використання так, як користувач за особистої потреби в подальшому зможе власноруч їх закодувати в двійковий шіснадцятковий формат.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						56
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

Выбрать C:\Users\yoshimoto\Desktop\Дипломна\code\ConsoleApp1\bin\...
Idle0yoshimoto0081922True
System4yoshimoto8540339239682True
Registry120yoshimoto801781678082True
smss400yoshimoto115322033597194242True
csrss640yoshimoto1370422034139586562True
wininit796yoshimoto1315722033876951042True
csrss808yoshimoto1388722034689351682True
winlogon896yoshimoto1326022034235965442True
services932yoshimoto971422033988239362True
lsass944yoshimoto9162022034452971522True
svchost8yoshimoto88722033762631682True
fontdrvhost604yoshimoto83222033873960962True
fontdrvhost592yoshimoto83222035132456962True
svchost596yoshimoto8143722034636922882True
svchost1036yoshimoto8126422034059468802True
svchost1084yoshimoto834322033981644802True
dwm1152yoshimoto13111222038744678402True
svchost1296yoshimoto839822034259066882True
svchost1336yoshimoto823222034329313282True
svchost1344yoshimoto825522034043125762True
svchost1464yoshimoto826322033943511042True
svchost1504yoshimoto827622034023915522True
svchost1680yoshimoto827522034059223042True
svchost1696yoshimoto842322034277376002True
svchost1688yoshimoto817522033953669122True
svchost1868yoshimoto815722033914388482True
svchost1928yoshimoto812622033890058242True
svchost1932yoshimoto823922033937981442True
svchost2032yoshimoto839622034312028162True
svchost1104yoshimoto828022034068316162True
svchost2092yoshimoto842322033968988162True
svchost2212yoshimoto817322033929871362True
atiesrxx2544yoshimoto818343699363842True
amdfendrsr2552yoshimoto812843797422082True
svchost2692yoshimoto817322034351267842True
svchost2812yoshimoto823622033911726082True
atieclxx2820yoshimoto826044218286082True
svchost2828yoshimoto824222077757603842True
svchost2836yoshimoto817522033968906242True
svchost2928yoshimoto817722033990451202True
Memory Compression2952yoshimoto806396313602True
svchost2988yoshimoto819822033942036482True
svchost2184yoshimoto843222034172149762True
QHActiveDefense2748yoshimoto811903932774402True
svchost2764yoshimoto814022033897881602True

```

Рисунок 3.7– Приклад роботи модулю

Основними причинами подальшого кодування можуть бути потреби для запису інформації в файл чи перенесення між пристроями, а також збереження безпеки про свій ОС.

У таблиці 3.3 зображено приклад кодування сигнатур процесів щодо ліцензії за допомогою додатку.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						57
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Таблиця 3.3 – Прикладикодування сигнатур.

Час створення	9:33	9:33	9:33	9:33
Сигнатура процесу	001011010101001 001011100010011 000101100001011 011010011010010 001000011110 000110110001100 101100010010110 000101110001010 001010100100101 0110010110000 101110101011000 001000010010000 100011100000111 000001110100011 0110001101000 011011000111110 010001000011110 000110010001110 100011011001111 0101011011010 1111001001110	2D525C4C5 85B4D221E 1B1962585 C515256585 D5821211C 1C1D1B1A 1B1F221E1 91D1B3D5 B 5E4E	0101100001011001010 0111001011011010010 1000011010000110010 001110100100001 0001100101100010010 1100001011100010100 0101010010010101100 1011000010111010 1011000000110100001 1001000110100001100 1000111010001101100 0110110001110000 0110010010000100011 1000010000000011010 0010000100100000000 1110000100000001 0001000011011000110 1100111101010110110 101111001001110	58594E5B4A 1A191D2119 62585C51525 6585D581A1 91A191D1B1 B1C19211C2 01A21201C2 0 221B1B3D5B 5E4E
Система числення	двійкова	шіснадцяткова	двійкова	шіснадцяткова
Назва процесу	Discord.exe *32 (Месенджер для спілкування)		Opera.exe (Веб-браузер)	

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		58

3.3 Висновок третього розділу

У третьому розділі було досліджено середовище .NET та його додаткові дані. Виходячи з інформації про середовище вон обуло обране для реалізації поставленого завдання.

При реалізації модулю формування сигнатур, спочатку була розроблена логічна схема, а вже потім було реалізовано код додатку. Для модулю використовувались такі бібліотеки як:

1. System.
2. System.Diagnostics.
3. System.Linq
4. System.ComponentModel.
5. System.IO.

Завдяки даним бібліотекам модуль вийшов малих розмірів та інтуїтивно зручний у використанні.

В кінці було отримано атуальні сигнатури які можливо закодувати в подальшому для їх використання чи безпеки.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						59
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ВИСНОВКИ

В ході роботи було проведено детальний аналіз операційних систем та їх процесів. Результатом цього досліджено проблему причин виникнення взаємного блокування при співпраці процесів.

Для вирішення цієї проблеми було проведено аналіз існуючих рішень цієї проблеми та виділено їх основні плюси та недоліки, такі як: застарілість, вузьконаправленість, проблеми реалізації, неактуальність.

Далі було розглянуто процес вираження та формування сигнатур. Та на основі цього обрано середовище для реалізації модулю. В подальшому досліджено методи отримання інформації про процеси операційної системи, та їх структуру для подальшого формування сигнатур. За допомогою цього розроблено логічну схему модулю та реалізовано забезпечення у вигляді додатку для операційної системи Windows для формування сигнатур, та описано можливе кодування та їх використання.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						60
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ТА ПОСИЛАНЬ

- 1 Базові поняття технології .NET Framework. URL: <https://www.bestprog.net/uk/2016/12/20/базові-поняття-технології-net-framework>.
(дата звернення: 15.05.21)
- 2 NET Framework. URL: <https://habr.com/> (дата звернення: 15.05.21)
- 3 Таненбаум С. Современные операционные системы. СПб.: Питер, 2004. 1040 с.
- 4 Столлингс В. Операционные системы: Издательский дом "Вильямс", 2002. 848 с.
- 5 Tong Li¹, Carla S. Ellis¹, Alvin R. Lebeck¹, and Daniel J. Sorin: Pulse: A Dynamic Deadlock Detection Mechanism Using Speculative Execution. Department of Computer Science, Department of Electrical and Computer Engineering, Duke University. Proceedings of the 2005 USENIX Annual Technical Conference, Anaheim, California, April 10, 2005.
- 6 Савенко О.С., Мостовий С.В. Модель прогнозування стану процесів в комп'ютерній системі: радіоелектронні і комп'ютерні системи. Харків: ХАІ, 2008. 109 с.
- 7 Мостовий С.В. Організація логічного висновку в системі прогнозування стану процесів в персональних комп'ютерах. Збірник праць X міжнародної науково-технічної конференції "Системний аналіз та інформаційні технології" (САІТ-2008). Київ, 2008. 386 с.
- 8 Introduction of Deadlock in Operating System. URL: <https://www.geeksforgeeks.org/introduction-of-deadlock-in-operating-system/> (дата звернення: 16.05.21)
- 9 Deadlock in Operating System. URL: https://www.cs.uic.edu/~jbell/CourseNotes/OperatingSystems/7_Deadlocks.html (дата звернення: 16.05.21)

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						61
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

- 10 Deadlock in Operating System | 4 Conditions of Deadlocks | Deadlock Handling - Process Management. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=UVo9mGARkhQ>(дата звернення: 17.05.21)
- 11 .NET Framework - Compilation Process. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=6oYcZ-D8Fyw> (дата звернення: 19.05.21)
- 12 Process.GetProcesses Method. URL: <https://docs.microsoft.com/uk-ua/dotnet/api/system.diagnostics.process.getprocesses?view=net-5.0> (дата звернення: 17.05.21)
- 13 Process Class. URL: <https://docs.microsoft.com/uk-ua/dotnet/api/system.diagnostics.process?view=net-5.0> (дата звернення: 18.05.21)
- 14 System.Diagnostics Namespace. URL: <https://docs.microsoft.com/uk-ua/dotnet/api/system.diagnostics?view=net-5.0> (дата звернення: 18.05.21)
- 15 Савенко О.С., Кльоц Ю.П., Мостовий С.В. Дослідження та аналіз блокування процесів в комп'ютерній системі. Вісник ХНУ. Хмельницький: ХНУ, 2007. 248-251 с.
- 16 Роберт Лав. Разработка ядра Linux. СПб.: Вильямс, 2006. 448 с.
- 17 Стахнов А. Linux. СПб.: BHV-Санкт-Петербург, 2005. 944 с.
- 18 Роберт Лав. Разработка ядра Linux. СПб.: "Вильямс", 2006 г. 448 с.
- 19 Робачевский А.М. Операционная система Unix. 2 т. СПб: BHV-Санкт-Петербург, 2007. 656с.
- 20 Дейтел Х.М., Дейтел П.Дж., Чофнес Д.Р. Операционные системы. 1 т: Основы и принципы: Перевод с английского. М: "Бином", 2006. 800с.
- 21 Платонов Ю. М., Уткин Ю. Г. Диагностика зависания и неисправностей компьютера. Серия "Техномир". Ростов-на-Дону: "Феникс", 2001. 320с.
- 22 Процессы и домены приложения. URL: <https://metanit.com/sharp/tutorial/18.1.php> (дата звернення: 19.05.21)
- 23 Процессы Windows. URL: https://professorweb.ru/my/csharp/assembly/level3/3_1.php(дата звернення: 19.05.21)
- 24 WindowsIdentity.GetCurrent Метод. URL: <https://docs.microsoft.com/ru-ru/dotnet/api/system.security.principal.windowsidentity.getcurrent?view=net->

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						62
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

5.0#System_Security_Principal_WindowsIdentity_GetCurrent (дата звернення: 21.05.21)

25 Adam Nathan. NET and COM: The Complete Interoperability Guide. New-York. 22.01.2002. 50 с.

26 Welcome to "Complete Guide to Asp.Net Core (.NET 5) Web API". URL: .NET documentation. URL: <https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/> (дата звернення: 21.05.21)

27 Brachman R. J., Schmoize J. G. An overview of the KL-ONE knowledge representation system. Cognitive Science, 9, 1985p. 171 с.

28 Goldberg A., Robson D. Smalltalk-80: The Language and its Implementation. Reading, MA: Addison-Wesley. 1983p. 74с.

29 Giarratano J. and Riley G. Expert Systems: Principles and Programming, 2nd edn. Boston, MA: PWS Publishing, 1994p. 447с.

30 Shaw M. L. G., PLANET: some experience in creating an integrated system for repertory grid application on a microcomputers. 111 International Journal of Man-Machine Studies. Vol. 17, No. 3. 1982p. 345 с.

31 Уроки C# .NETWindowsForms / #1 - Создание приложения на C# с SQL (базами данных). URL: https://www.youtube.com/watch?v=gp2rA0rgq_0. (дата звернення: 22.05.21)

32 VC#. Как написать диспетчер задач? Управляем процессами на C# в Windows. Урок 33. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=mcinIXEnZts&t=426s> (дата звернення: 22.05.21)

33 Вилле К. Представляем C#. М.: ДМК Пресс, 2001р.

34 Шилдт Г. Полный справочник по C#. Издательский дом «Вильямс», 2007. 752 с.

35 CLR via C#. Программирование на платформе Microsoft .NET Framework 4.5 на языке C# Джеффри Рихтер, 2018р.

36 Исследование операций. 10-е издание - Хемди А. Таха, 2019 р.

37 Хемди А. Таха. Исследование операций. 7-е издание. 2012 р.

38 Гультияев А.К. Управление проектами. КОРОНА принт. 2003 р.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						63
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

39 ТрофимовС.А. - Rational XDE для Visual Studio .NET. 2004 р.

40 Эндрю Троелсен, Филипп Джепик. Язык программирования С# 7 и платформы .NET и .NET Core, 8-е изд. 2019 р.

41 Jon Galloway, Brad Wilson, К. Scott Allen, David Matson. Professional ASP.NET MVC 5, 2014 р.

					<i>КвРКІ.170348.17.03.25 ПЗ</i>	Арк.
						64
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Код в компіляторі Visual Studio

```

1 using System;
2 using System.Diagnostics;
3 using System.Linq;
4 using System.ComponentModel;
5 using System.IO;
6
7 namespace MyProcessExample
8 {
9     class Program
10     {
11         static void Main(string[] args)
12         {
13             Process.GetProcesses().ToList().ForEach(p =>
14             {
15                 Console.WriteLine
16                 (
17                     p.ProcessName +
18                     "\n\n" +
19                     "Відомості про процес:\n" +
20                     "-----\n" +
21                     "ID: {0}\n" +
22                     "Environment: {1}\n" +
23                     "PId: {2}\n"
24                 );
25             });
26         }
27         static string[] lines = { "First Line", "Second Line", "Third Line" };
28         string filePath = "Environment.txt";
29         Environment.SetEnvironmentVariable("SpecialVar", "Special");
30         using (StreamWriter outputFile = new StreamWriter(filePath, true))
31         {
32             foreach (string line in lines)
33             {
34                 outputFile.WriteLine(line);
35             }
36             Console.WriteLine();
37         }
38     }
39 }

```

№	Ім'я	Вік	Стать
1	Іван	25	Чоловік
2	Марія	22	Жінка
3	Петро	28	Чоловік
4	Олена	20	Жінка
5	Микола	30	Чоловік
6	Зіна	27	Жінка
7	Андрій	24	Чоловік
8	Тетяна	21	Жінка
9	Сергей	29	Чоловік
10	Юлія	23	Жінка
11	Дмитро	26	Чоловік
12	Світлана	24	Жінка
13	Олександр	27	Чоловік
14	Вікторія	22	Жінка
15	Ігор	25	Чоловік
16	Юлія	21	Жінка
17	Андрій	28	Чоловік
18	Тетяна	23	Жінка
19	Сергей	26	Чоловік
20	Юлія	24	Жінка
21	Дмитро	27	Чоловік
22	Світлана	22	Жінка
23	Олександр	25	Чоловік
24	Вікторія	21	Жінка
25	Ігор	28	Чоловік
26	Юлія	23	Жінка
27	Андрій	26	Чоловік
28	Тетяна	24	Жінка
29	Сергей	27	Чоловік
30	Юлія	22	Жінка
31	Дмитро	25	Чоловік
32	Світлана	21	Жінка
33	Олександр	28	Чоловік
34	Вікторія	23	Жінка
35	Ігор	26	Чоловік
36	Юлія	24	Жінка
37	Дмитро	27	Чоловік
38	Світлана	22	Жінка
39	Олександр	25	Чоловік
40	Вікторія	21	Жінка
41	Ігор	28	Чоловік
42	Юлія	23	Жінка
43	Андрій	26	Чоловік
44	Тетяна	24	Жінка
45	Сергей	27	Чоловік
46	Юлія	22	Жінка
47	Дмитро	25	Чоловік
48	Світлана	21	Жінка
49	Олександр	28	Чоловік
50	Вікторія	23	Жінка
51	Ігор	26	Чоловік
52	Юлія	24	Жінка
53	Дмитро	27	Чоловік
54	Світлана	22	Жінка
55	Олександр	25	Чоловік
56	Вікторія	21	Жінка
57	Ігор	28	Чоловік
58	Юлія	23	Жінка
59	Андрій	26	Чоловік
60	Тетяна	24	Жінка
61	Сергей	27	Чоловік
62	Юлія	22	Жінка
63	Дмитро	25	Чоловік
64	Світлана	21	Жінка
65	Олександр	28	Чоловік
66	Вікторія	23	Жінка
67	Ігор	26	Чоловік
68	Юлія	24	Жінка
69	Дмитро	27	Чоловік
70	Світлана	22	Жінка
71	Олександр	25	Чоловік
72	Вікторія	21	Жінка
73	Ігор	28	Чоловік
74	Юлія	23	Жінка
75	Андрій	26	Чоловік
76	Тетяна	24	Жінка
77	Сергей	27	Чоловік
78	Юлія	22	Жінка
79	Дмитро	25	Чоловік
80	Світлана	21	Жінка
81	Олександр	28	Чоловік
82	Вікторія	23	Жінка
83	Ігор	26	Чоловік
84	Юлія	24	Жінка
85	Дмитро	27	Чоловік
86	Світлана	22	Жінка
87	Олександр	25	Чоловік
88	Вікторія	21	Жінка
89	Ігор	28	Чоловік
90	Юлія	23	Жінка
91	Андрій	26	Чоловік
92	Тетяна	24	Жінка
93	Сергей	27	Чоловік
94	Юлія	22	Жінка
95	Дмитро	25	Чоловік
96	Світлана	21	Жінка
97	Олександр	28	Чоловік
98	Вікторія	23	Жінка
99	Ігор	26	Чоловік
100	Юлія	24	Жінка

Додаток Б

Лістинг коду розробленої системи

```
using System;
using System.Diagnostics;
using System.Linq;
using System.ComponentModel;
using System.IO;

namespace MyProcessSample
{
    class Program
    {
        static void Main(string[] args)
        {
            Process.GetProcesses().ToList().ForEach(p =>
            {
                Console.WriteLine(
                    p.ProcessName +
                    p.Id +
                    Environment.UserName +
                    p.BasePriority +
                    p.HandleCount +
                    p.VirtualMemorySize64 +
                    (Environment.TickCount64 / 3600000) +
                    p.Responding);
            }
        );
        string[] lines = { "First line", "Second line", "Thirdline" };
        string docPath =
            Environment.GetFolderPath(Environment.SpecialFolder.Desktop);
        using (StreamWriter outputFile = new StreamWriter(Path.Combine(docPath, "Writelines.txt")))
        {
            foreach (string line in lines)
                outputFile.WriteLine(line);
        }
        Console.ReadKey();
    }
}
return 0;
}
```

Побудовані сигнатури:

Idle0yoshimoto0081926True

System4yoshimoto8556539239686True

Registry120yoshimoto801854873606True

smss404yoshimoto115322033597153286True

SecurityHealthSystray8604yoshimoto815722034275368966True

RtkAudUService648636yoshimoto838244324945926True

QALockHandler8660yoshimoto815643678310406True
WavesSvc648700yoshimoto853444462858246True
unsecapp8836yoshimoto813122033870438406True
SecurityHealthService8876yoshimoto841122034358067206True
SearchUI7880yoshimoto8109822386528174086True
RadeonSoftware4980yoshimoto8237055526932486True
QHSafeTray9316yoshimoto89373663667206True
svchost9552yoshimoto856122035494871046True
svchost8688yoshimoto829822034223882246True
Discord8164yoshimoto88474324925446True
AMDRSServ10080yoshimoto847348643522566True
Discord9368yoshimoto82552650685446True
Discord6668yoshimoto106926452183046True
Discord2052yoshimoto84512848931846True
Discord9836yoshimoto410118917893126True
Discord7772yoshimoto83222852577286True
SgrmBroker8528yoshimoto89022033772871686True
GoogleCrashHandler2440yoshimoto4183502538246True
GoogleCrashHandler6410192yoshimoto416243853086726True
amdfendrsr1972yoshimoto812943797544966True
atiesrxx1980yoshimoto818443699486726True
svchost2040yoshimoto822322033927577606True

РІШЕННЯ ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ
КАФЕДРИ КОМП'ЮТЕРНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

РЕЦЕНЗІЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
освітнього ступеня «бакалавр»

Студент Обозовий Олексій Вадимович
Тема Модуль формування сигнатур для системи прогнозування взаємоблокувань
Спеціальність 123 – Комп'ютерна інженерія

Обсяг кваліфікаційної роботи освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»:

кількість листів креслень 3; кількість сторінок записки 62
1. Короткий зміст роботи та прийнятих рішень У кваліфікаційній роботі розроблено модуль формування сигнатур для системи прогнозування взаємоблокувань

2. Висновок про відповідність кваліфікаційної роботи завданню Кваліфікаційна робота у повній мірі відповідає поставленому завданню як в теоретичній, так і в практичній частині

3. Характеристика виконання кожного розділу роботи, ступінь використання останніх досягнень науки і техніки і передових методів роботи: У вступі подана загальна характеристика поставленої задачі, сформульована актуальність. Визначені задачі, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети, практична цінність отриманих результатів. У першому розділі проведено огляд операційних систем, процесів, взаємоблокувань та основних програм для їх моніторингу, виконане обґрунтування актуальності теми дослідження і виконана постановка задачі. В другому розділі проведено обґрунтування обраного методу рішення та описано сигнатуру процесу. В третьому розділі розроблено алгоритми та програмне забезпечення побудови сигнатур для системи прогнозування взаємоблокувань.

4. Позитивні сторони роботи Кваліфікаційна робота має комплексну практичну цінність. Практична цінність результатів кваліфікаційної роботи полягає у створенні модуля формування сигнатур для системи прогнозування взаємоблокувань, яку можна застосовувати в сучасних ОС для підвищення їх продуктивності та надійності

5. Негативні сторони роботи Розроблений в роботі модуль має вузький функціонал

6. Оцінка графічного оформлення та пояснювальної записки роботи Графічне оформлення виконане відповідно до теми кваліфікаційної роботи з дотриманням стандартів. В загальному графічне оформлення виконане якісно, пояснювальна записка відповідає нормам щодо її оформлення.

7. Відгук про роботу в цілому В загальному кваліфікаційна робота заслуговує позитивної оцінки. Весь матеріал кваліфікаційної роботи структурований, чіткий та послідовний. Усі розділи роботи послідовні та логічні, що дозволяє чітко розуміти викладений матеріал в рамках тематики кваліфікаційної роботи. Графічний матеріал дозволяє наочно побачити доцільність та ефективність рішень, які були прийняті за основу для досягнення поставленої мети.

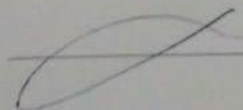
8. Інші зауваження Окремі описи в пояснювальній записці подано занадто деталізовано, що ускладнює сприйняття матеріалу фахівцями в обраній предметній галузі.

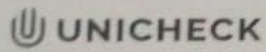
9. Оцінка кваліфікаційної роботи Враховуючи всі позитивні та негативні сторони представленої кваліфікаційної роботи, можна зробити висновок, що вона заслуговує оцінку «добре» С.

РЕЦЕНЗЕНТ (прізвище, ім'я, по батькові, посада, місце роботи)

Бедрашова Л.Р. зев. керуюч ІТІЗ

« 19 » 05 2021.

 (підпис)

User name:
Кафедра кибербезпеки

Check date:
14.06.2021 20:48:54 EEST

Report date:
14.06.2021 20:53:20 EEST

Check ID:
1008296296

Check type:
Doc vs Internet

User ID:
100005590

File name: Дипломна робота Обозовий О.В_пл

Page count: 59 Word count: 9040 Character count: 71155 File size: 2.87 MB File ID: 1008364657

Text modifications detected (similarity score might be affected)

0.97% Matches

Highest match: 0.5% with Internet source (http://mi.biz.ua/9/9_7/9_77638_parallelnie-vichisleniya-mnogozadachnost-i-mnogopot)

0.97% Internet sources 8

Page 61

No Library search was conducted

0% Quotes

Exclusion of quotes is off

Exclusion of references is off

0% Exclusions

No exclusions

Modifind

Text modifications detected. Find more details in the online report.

Replaced characters 2

Suspicious formatting 9 Pages

Anti-Plagiarism v-15.257

Максимальное совпадение с одним документом 0.0%

Словари проверки: en_US, ru_RU, ua_UA. Ошибок в документах: 7%

ID: 93795 Название: Модуль формування сигнатур для системи прогнозування взаємоблоквань Добавлено в БД: 2021-06-14 Авторы: Обозовий Олексій Вадимович Руководители: Мостовий Сергій Володимирович Консультанты: Опоненты:	Документ		Суммарное совпадение по Базе Данных	
	Символы	Лексемы	Символы	Лексемы
	55993	485	159 (0%)	4 (1%)

Источник плагиата

ID	Описание	Наличие плагиата в документе	
		Символы	Лексемы

Завідувачу кафедри КБКСМ
к.т.н, доцент Кльоц Ю.П.

Обозовий О.В.

ПІБ здобувача вищої освіти

ФПКТС, 4 курсу, групи КІ-17-3

ЗАЯВА

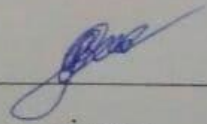
З правилами чинного Положення «Про дотримання академічної доброчесності в Хмельницькому національному університеті» від 26.09.2020 (зі змінами від 26.11.2020), згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску кваліфікаційної роботи до захисту та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений (а). Про використання програмно-технічних засобів для перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на наявність плагіату ознайомлений(а) та надаю свою згоду на обробку та збереження університетом моєї роботи в інституційному репозитарії університету.

Також надаю університету право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в базах даних програмно-технічних засобів (Unicheck та Anti-Plagiarism) та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які перевіряються програмно-технічними засобами та користувачами, що мають доступ до цих програмно-технічних засобів, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Робота для перевірки університетом надається в друкованому та електронному варіанті. Електронна версія моєї роботи збігається (ідентична) з друкованою.

18.06.21

дата

підпис

РІШЕННЯ ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ
КАФЕДРИ КОМП'ЮТЕРНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ ТА СИСТЕМОГО ПРОГРАМУВАННЯ
ПРО ДОПУСК КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ

Підтверджуємо ознайомлення з результатом звіту подібності щодо роботи, генерованого системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості:

Назва: Синтез та моделювання операційного автомату на основі автомату Мура

Автор: Обозовий Олексій Вадимович

Спеціальність: 123 – Комп'ютерна інженерія

Освітня програма: освітньо-професійна

Науковий керівник: Мостовий Сергій Володимирович

Після аналізу звіту подібності зроблено такий висновок:

№	Висновок	Позначка про відповідність
1	Запозичення, виявлені в роботі, є законними і не є плагіатом. Робота приймається до захисту.	відповідає
2	Виявлені запозичення не є плагіатом, розміщені в розділах, які не описують безпосередньо авторське дослідження, але кількість цитат перевищує обсяг, виправданій поставленою метою роботи. Робота приймається до захисту, але має бути відкоригована. Відкоригований варіант має бути поданий на кафедру за 2 дні до захисту, разом із заявою щодо самостійності виконання письмової роботи та ідентичності друкованої та електронної версії роботи.	
3	Виявлені запозичення не є плагіатом, але частково розміщені в розділах, які описують безпосередньо авторське дослідження, а кількість цитат перевищує обсяг, виправданій поставленою метою роботи. В зв'язку з цим мета роботи та поставлені завдання не були досягнені. Робота може бути допущена до захисту (наступного року) після того як буде відкоригована та дорещована і успішно пройде повторну перевірку на академічний плагіат.	
4	Робота містить наймені текстові спотворення, передбачувані спроби укріття запозичень або інші прояви академічного плагіату. Робота містить фабрикацію або фальсифікацію даних. Робота не допускається до захисту.	

Підтвердження:

Запозичення, виявлені в роботі, є законними і не є плагіатом, оскільки:

- 1) запозичення розміщені в розділах аналізу існуючих аналогів та прототипів, які не описують безпосередньо авторське дослідження і не стосуються результатів роботи;
- 2) усі запозичення фрагментарні, або мають належним чином оформленні посилання;
- 3) окремі виявлені збіги є загальноживаними фразами або виразами, про що свідчить посилання системи на збіг з 10–40 джерелами на один фрагмент речення;
- 4) в якості запозичень в окремих місцях системою зафіксовано послідовності чотирьохрозрядних двійкових кодів, які є вхідними даними до великої кількості задач і не можуть розглядатися як об'єкт авторських прав і, відповідно, їх порушення.

Сумарний обсяг всіх запозичень, визначений системою виявлення збігів/ідентичності/схожості, складає 0.97% що, з урахуванням наведених обґрунтувань, відповідає характеру наукового дослідження і свідчить на користь кваліфікаційної роботи.

Керівник роботи

Завідувач кафедри **КБКСМ**

С.В. Мостовий

Ю.П. Кльоц